

LIAUDIES BALSAS

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS

The PEOPLES VOICE, Lithuanian Weekly, Published by the Lithuanian Press Association, 160 Claremont St., Toronto 3, Ontario
Authorized as Second Class mail, Post Office Department, Ottawa.

Kaina 10 ct

Nr. 1,350 ?

PENKTADIENIS, RUGPIŪČIO (AUGUST) 30, 1957 TORONTO, ONTARIO

M E T A I XXVI

Britų šarvuotas automobilis įvažiuoja į arabų kaimą Omane. Gyventojai susimeta grupę stebi. Britai panaudojo ne tik tankus, bet ir orlaivius prieš sukilėlius. Arabų šalys labai pasipiktinusios britų įsikišimu, bet JT atmetė jų skundą.

Kinija Neisileis JAV Reporterių, Jei JAV Neisileis Kinų Reporterių

LONDON. — Kinijos radijas pranešė, kad Jungtinių Valstijų vyriausybės nutarimas leisti Jungtinių Valstijų laikraščių reporteriams vykti į Kiniją yra visai nepriimtinas Kinijos žmonėms.

Radijas nurodė, kad jeigu Jungtinės Valstijos nori atsisiųsti savo laikraščių reporterius į Kiniją, tai gražon turi išleisti Kinijos laikraščių reporterius.

Valstybės sekretorius J.

Ragins Francūzus Taupyti ant Maisto

PARYŽIUS. — Francijos finansų ministras F. Gaillard paskelbė, kad radijas, nuo pirmadienio, skelbs tam tikrą "menu", kurio prisilaikydami francūzai galėsia sutaupti pinigų ant maisto.

Ministro tikslas kaip nors pastatyti ant kojų Francijos ekonomiką.

Piliečiai, iš savo pusės, abejoja, kad jo planas padės pataisyti pašlijusią ekonomiką. Ponai, kurie mėgstamiausia pavalgyti, nepaisys to menu, nes jiems pinigų nestokuoja. Neturtingi ir taip maitinasi prasčiausiu maistu.

Francijos ekonomiką verčia ant šono karas Alžirijoje. O valdonai nenori sulaukyti tą karą.

F. Dulles sakė, kad bus leista 24 JAV laikraščių ir žurnalų reporteriams vykti į Kiniją ir išbūti septynius mėnesius. Bet Jungtinių Valstijų vyriausybė nelinkus išleisti reporterius iš Kinijos. Aišku, Kinija su tokiais sąlygomis negali sutikti ir tokiu būdu atsaisko išleisti amerikiečius reporterius.

Radijas sako, kad Jungtinės Valstijos klysta manydamos, kad jos galės atsisiųsti savo reporterius neisileidamos gražon kiniečių reporterių, nors Kinijos vyriausybė yra pareiškus sutikimą išleisti amerikiečių reporterius.

Beveik tokia pat istorija visame kame. Visos šalys nori, kad Tarybų Sąjunga, Kinija ir kitos socialistinės šalys atidarytų duris korespondentams, turistams ir kitiems vizitoriams, bet iš savo pusės nenori išleisti iš tų šalių. Pavyzdžiui, Anglijoje, Jungtinėse Valstijose, Kanadoje ir kitose šalyse turistų beveik nebuvo iš socialistinių šalių.

O spaudoje ir ant radio dažnai yra kalbama apie tai, kad reikia leisti socialistinių šalių žmonėms arčiau susipažinti su vakariečių gyvenimu. Pasirodo, kad autoritetai visai kitaip galvoja, negu kad visuomenė.

Iš to matome, kad taip

vardinama geležinė užuolaida randasi vakarų pusėj. Vakaruose valdonai bijo apsikeitimo vizitais. Čia norima tik tiek, kad būtų galima pasiųsti parinktus atstovus, kurie yra gerai užgrūdinti, bet visai nenori vizitorių iš tenai.

Radioaktyvumas Bus Pavojingas 1970 m.

PALO ALTO, Calif. — Grupė mokslininkų, Amerikos Biologinio Mokslo Instituto konferencijos dalyvių, raportavo čia, kad Jungtinių Valstijų, Tarybų Sąjungos ir Britanijos nukliniai bandymai paleidžia per metus 10,000,000 tonų radioaktyvių dulkių.

Jeigu bandymai eis tokiu tempu, tai 1970 metais bus pasiektas kritiškas taškas — radioaktyvumo bus tiek daug, kad bus pavojus gyvybei.

Bendras Kongresinis Atominės Energijos Komitetas taipgi sako, kad bėgyje kelių metų šiaurinėse valstijose jauni amerikiečiai turės savo kauluose strontijaus 90-to vieną ketvirtadalių maksimumo, kurį žmogus gali turėti savo kauluose.

Reiškia, jeigu ir nebus karo, bet bandymai bus tęsiami, tai už kiek laiko su-

Kanadiečius T. Lietuvoj Gražiai Priima, Vaišina

Eilė torontiečių pasakojo Liaudies Balsui, ką jie girdėjo iš Vilniaus radio apie Kanados lietuvių delegacijos vizitą Tarybų Lietuvoje. Čia paduosime sutrauką tų pranešimų.

Kada delegatai pasiekė Vilnių, juos pasitiko užsienio reikalų ministras Gaška, draugijos kultūriniais reikalams su užsienio lietuviais pirmininkas P. Ratomskis, Vilniaus miesto tarybos pirmininkas Vildžiūnas ir dau-

gelis vilniečių. Delegatams buvo įteikta gėlių. Per Vilniaus radijo kalbėjo J. Leševičius ir B. Janauskienė.

Vėliau delegacija buvo pakviesta ant pietų pas prezidentą Justą Paleckį.

Sekmadienio vakare Vilniaus radijas pranešė, kad delegacija lankėsi viename kolūkyje. Ji buvo patikta su duona ir druska. Vienu žodžiu, pagal senas lietuvių tradicijas. Paskui ji buvo pavaišinta, pagirdyta lietuvišku alumi. Kolūkių meninkai suruošė koncertą.

Išrodė, kad mūsų delegaciją tikrai draugiškai priima visur, kur tik ji lankosi.

Radijo pranešėjai mūsų delegaciją vadina "Mūsų brolių ir sesių Kanadoje delegacija".

Mūsų delegacijos atsilankymas Tarybų Lietuvoj bus tikrai istorinis įvykis. Jis padės mums geriau pažinti Tarybų Lietuvos gyvenimą ir pažangą, o Tarybų Lietuvos žmonėms — mūsų gyvenimą ir veiklą Kanadoje.

Beje, P. Ratomskis, jei pamenate, lankėsi Kanadoje pradžioj karo ir susitiko su Montrealo ir Toronto lietuviams, nes Montreale ir Toronte buvo suruošti vakarai jo priėmimui.

Kvies TSRS Hockey Jei Valdžia Leis

TORONTO. — Canadian Amateur Hockey Association kvies TSRS hockey tumą į Kanadą žaisti su kanadiečiais, jeigu Kanados vyriausybė pavels.

Tarybiniai ledo skritulio sportininkai žaistų Montreale, Toronte, Ottawoj, Kitcheneri ir gal dar kur kitur, tarp lapkričio 25 ir gruodžio 15.

Kanadiečiai būtų pakviesti žaisti Tarybų Sąjungoje ateinantį pavasarį.

Viskas dabar priklauso nuo Kanados vyriausybės. Jeigu ji leis, bus įdomus Kanados ir Tarybų Sąjungos ledo rutulio tų susitikimas Kanadoje ir Tarybų Sąjungoje.

Syrija Nepasidos Vakarų Spaudžiamai

DAMASCUS. — Syrijos prezidentas Sukri Kuvatli, grįžęs iš Egipto, pareiškė, kad Syrija stovės tvirtai ant savo kojų, nežiūrint spaudimo ir suokalbų, kuriuos daro imperialistai, Vakarai ir Amerika.

Kuvatli tarėsi dvi valandas prieš išskrisdamas namo su Egipto prezidentu Naseru. Egipte jis lankėsi sveikatos reikalais.

Sugrįžęs namo, jį pasitiko minios žmonių ir kariuomenės ir vyriausybės lyderiai, įskaitant ir armijos viršininką Bizrį.

Jis sakė, kad Egiptas taipgi pasiryžęs priešintis visokiems intrygoms, siekiantiems išmušti Egiptą iš dabartinės pozicijos.

Buvo paleisti gandai, kad Kuvatli buvo pabėgęs iš Syrijos, kuomet viršų paėmė kairesnis elementai.

RUSAI FILMUOS GYVENIMĄ BRITANIJOS

LONDON. — Britanijon atvyko televizijos direktorius Vladimir Osminin tikslu filmuoti gyvenimą Britanijoje.

Aerodrome jis pareiškė: "Aš noriu matyti viską šioje šalyje. Aš susidomėjęs visais, pradėdamas karaliene Elizabeta ir baigiant darbininkais ir laivakroviais".

sidarys žmonijai pražūtingas pavojus nuo strontijaus 90.

Pasiūrius po Kanada

Vario kasyklų streikieriai Murdochville, Kvebeko provincijoje, veda labai sunkią kovą už tai, kas kitur seniai priimta. Jų samdytojai atsako pripažinti uniją, nors visur kitur unijos yra paprastas dalykas.

Pereitą savaitę jiems talon buvo atvykę keli šimtai unijistų iš kitų vietų. Skebai, rodydami savo užpuolę unijos raštinę, viską išdaužė. Svečius pikietininkus užpuolė lakmenimis. Unijos lyderiams grūmoja smurtu. Jie negali išeiti iš viešbučio. Miestelyje uždrausta rodytis ant gatvių po 8 val. vak.

Iš darbininkų skepau tik apie 250, bet kompanija atsakė apie 500. Iki šiuo dirba apie 500. Iki šiuo kompanija samdė virš 1,000. Skebų tarpe esą daug vokiečių ir vengrų atėivių.

Unijos lyderiai, neišskiriant ir KLDK prezidento C. Jodoin, kaltina autoritetus už rody. a palankumo kompanijai. Policija esanti labai nestropi, ji skebais puola streikierius.

Ilgai užsitęsę streikas Toronte, Lever Brothers įmonėje, kur daugiausia dirbami visokie muilai.

Eina gandai, kad Windsor Chrysleris mažins darbus ant 1958 automobilių, ko pasekoje gali būti atleista 1,400 darbininkų.

Windsore ir dabar yra virš 8,000 bedarbių.

Vancouveris raportuoja, kad tenai yra 16,000 bedarbių. Pernai tuo metu buvo 11,000.

Tas rodo, kad nedarbas auga. Prisibijoma, kad žiemos metu gali pasiekti 50,000 ar daugiau.

Diefenbakerio vyriausybė praneša, kad ji paskolins \$150,000,000 dėl pigių na-

mų statybos. Tam tikslui buvo paskirta \$250,000,000. Iš tos sumos liberalai davė paskolų \$100,000,000. Taigi, konservatai mojas paskolinti likusią sumą.

Tas, be abejonės, turėtų pagyventi namų statybą.

Toronto Civic Welfare taryba priėmė tarimą, raginantį, kad senatvės pensija būtų pakelta iki \$70.00 mėnesį ar net iki \$73.00 mėnesį.

Ji prašo, kad ir kitų municipalitetų tarybos palaikytų šį reikalavimą.

Aldermanas Denison, kuris inėšė pasiūlymą, pastebėjo, kad dabartinė pensija (\$46.00 mėnesį) toli gražu neturi tos vertės, kurią turėjo \$40.00, kada senatvės pensija buvo įvesta.

Waterloo mieste (prie Kitchener, Ont.) vienas pilietis buvo patrauktas teisman už tai, kad jis su žmona ir svečiu gėrė alų užpakaliniame jarde po medžių sėdėdami liepos 20, kada labai šilta buvo.

Teisman jį traukė todėl, kad viena kaimynė skundė. Teisėjas bausmę suspendavo, pažymėdamas, kad tuo metu veikiausia 1,000 kitų to miestelio piliečių darė tą patį.

Teisiamojo advokatas įstatymą, pagal kurį pilietis buvo teisiamas, pavadino asiliškų įstatymu. Yra daug tokių asiliškų įstatymų, bet niekas nesistengia jų panaikinti.

Penktadienį atsidarė Kanados Nacionalė Paroda Toronte. Sakoma, kad šiemet buvo paruošta dar geriau.

Beje, Grandstand programos žvaigždė šiemet yra Bob Hope, visiems gerai žinomas komikas iš Jungtinių Valstijų. **Kanadietis**

Jungtinių Valstijų laivas "Bucknell Victory" iškrauna grūdus Lenkijos uoste Gdynioj. Grūdus JAV val-

džia pusdykiai atidavė Lenkijai kaip perviršių. Tas sakoma labai kenkia Kanados kviečiams.

Lenkai mini Varšuvos sukilimo aukas. Sukilimas įvyko laike karo prieš nacius. Genolas Duszynski skaito pareiškimą prie nežinomo kario kapo Varšuvoje.

Iš KLLD C.K. Raštinės

Pagaliau Kanados Lietuvių Literatūros Draugijos narių ir bendrai visų pažangių Kanados lietuvių svajonė bei troškimas pasiųsti delegaciją į Lietuvą realizavosi — penkiolika draugų ir draugių 14-to rugpjūčio išskrido į Tarybų Lietuvą ir jau stebi bei rekorduoja mūsų brolių ir sesių atsiekimus Tarybinėje Lietuvoje.

Mes tikimės, kad mūsų delegacija, kuri sugrįš už poros trejeto savaitių, perduos savo patyrimus Kanados lietuviams gyvais žodžiais bei raštais. Delegacijos pasitikimui bei raportų išklausymui, visur privalome sušaukti kuo plačiausius mitingus.

Mažesnės KLLD kuopos bei šiaip lietuvių kolonijos, kuriose delegatų neatsirado, jei pageidaujate, kad bent vienas iš grįžusių delegatų aplankyti jus ir pasidalinti patirtais Lietuvoje įspūdžiais, prašomos rašyti KLLD Centro Komitetui, arba vėliau tuo reikalu tiesioginiai susitarti su kuriuo nors delegatu.

Pageidavimas išklausti Kanados delegacijos pranešimus gali iškilti kai kuriuose JAV miestuose. Jei toks pageidavimas iškiltų, tai veikiausiai mūsų delegatai galėtų atsilankyti.

Maršrutas Neįvyks
Kadangi delegacijos į Lietuvą išvykimas sudarė naują situaciją ir Centro Komitetui išlaidų, tai anksčiau planuotas KLLD Centro Komiteto maršrutas į vakarų Kanadą lieka atidėtas neribotam laikui.

Kiti Reikalai
KLLD Toronto kuopa jau rengia Liaudies Balso 25-rių

metų jubiliejaus atžymėjimui didžiulį balių — pokilį spalio 5 dieną. Yra kviečiami broliškų laikraščių ir organizacijų atstovai. Be abejo, jame bus pagerbti ir ilgamėčiai šio laikraščio darbininkai. Reiktų ir kitoms kolonijoms, kad ir ant mažesnės skalės, LB jubiliejų atžymėti. Neuzilgo teks visiems pradėti rengtis prie jubiliejinio liaukraščio vakaus. Reiktų pradėti ruošti raštus į jubiliejinį numerį ir rinkti aukas su pasveikinimais.

KLLD skelbtas laike gegužės mėnesio narių gavi-mui vaju nebuvo pasekmingas, gauta vos apie 10 narių. Nežiūrint koks metų laikotarpis, apie savo Draugijos padidimimą prašome niekuomet nepamiršti.

šešios kuopos duokles pasimokėjo pilnai, įsirašydamos save į garbės sąrašą, tačiau apie 100 narių dar tebėra nepasimokėję duoklių. Ko laukiate, draugai-gės? Nariams priklausantią knygą juk greit gausime.

Aukos
Įvairiems KLLD reikalams aukų gauta sekančiai:
Per K. Kilikevičių: G. Naujokas, Pefferlow, Ont., \$1.00, montrealiečiai: M. Alenskienė 85 c. ir M. Motuza 50 c.

Per L. Kisielių, montrealiečiai: Pr. Braknys, J. Urbanavičius ir P. Kazlauskas po \$1.00. P. Šuplevičius 70 c. ir vienas mažiau.

Per St. Zostautą, P. Astyla, hamiltoniečių delegatas į Lietuvą, \$9.60.

K. Meškauskas, Vancouver, B. C., vykstant į Lietuvą, \$10.00.

Per A. Grinkų, Al. Ivaška, \$10.00.

P. Kunchys, Port Arthur, Ont., paaukojo net \$50.00.
Per T. Rimdžių, torontiečiai, W. Strash ir K. Doveika po \$1.00 ir F. B. Kelly, West Lorne, Ont., \$1.00. Vienas mažiau.

Visiems už aukas ir pasidarbavusiems širdingai ačiū.

P. Gutauskas
KLLD C.K. sekretorius,
P. O. Sta. C., Box 1007
Toronto, Ont.

Pas Rochesteriečius

Praėjusį sekmadienį Rochesterijėje įvyko Gedimino draugijos suruoštas piknikas. Pikniko vieta labai patogi ir graži. Čia pat vanduo, Ontarijos ežero įlanka, daug vietos automašinoms pastatyti, o ir geras paviljonas dėl baro ir šokių.

Zmonių buvo gana daug. Dauguma atrodė vidutinio amžiaus žmonių, jaunosios kartos augintojų, kiek jaunimo ir senesnieji. Orkestrui grojant visi smagiai šoko, vaišinosi, šnekučiavo.

Gražus būrelis buvo ir kanadiečių, taipgi ir iš kitur. Trys mašinos iš Toronto ir viena mašina iš Hamiltono. Atrodė, kad visi kanadiečiai buvo gana smagūs ir linksmi, patenkinti. Na, ir neuostabu. Tarp kanadiečių ir rochesteriečių santykiai yra labai geri, draugiški. Vieni pas kitus lankosi kaip pas gerus gimines.

Tas yra labai gražiu ir pagirtinu dalyku. Toks draugiškumas įneša į mūsų gyvenimą daug malonumo, įvairumo.

Gerai rochesteriečiai prie kiekvienos progos neužmiršta paremti ir Liaudies Balsą. Taip buvo ir šį sykį. Draugų Černiausko ir Vinskūno pastangomis buvo sukelta ir parvežiau Liaudies Balsui \$18, nors mano vykimu tikslas buvo grynai ne "bizniškais" išrokavimais, o paprastai tik apsilankyti pas rochesteriečius.

Už tokį gražų atsineimą nuoširdžiai dėkoju. Kad iš pasikalbėjimų teko patirti, jog nekurie rochesteriečiai rengiasi atsilankyti į Torontą į salės atidarymo balių, o kiti rengiasi dalyvauti didžiajame Liaudies Balso jubiliejiniame baliuje. Tai labai malonu ir visi laukiame jų atsilankant.

Z. J.
PRAGA. — Čekoslovakijos geologai atidengė masinį mastodonų kapą netoli Filakovo, kur glijoj senovėjų buvo paežerys.

Šie mastodonaif buvo palaidoti šiame masiniame kape laike žemės drebėjimo. Juos uždusino nuodingos dujos. Tas įvyko 1,000,000 metų atgal.

Geologai pririnko 20 dęžių kaulų, kurių tarpe yra 12 pėdų ilgio iltys.

TAR Vilnius

Išsivysčius mokslui, seni miesto istori naujais duom m. archeologi mai įrodė, ka gyveno V-V mykštės ber santvarkos la arabų mone X amž. Vilni jau turėjo su tolimais k archeologai d pilies kalne a amž. medinės

Visi šie duomenys yronomi ir minimos reikšmės neteikia. Ir n ratūroje apie kad "Tikroji, tais parenta rija prasided kai Lietuvos galkstis Ged veno Vilniuje metai yra la įkūrimo met nas — Vilnia Jurginis ir "Vilnius", 19

Šis teiginys neaiškumų. "netikros" ir nebūtų arch niai neleist niaus istorij

Kaip žino pabaigoje katalikų ti kryžiuočiams motyvuoti s todėl tuoj p jie rašo po tųvių pamal negalima, n pagonybę. T Mindaugas, tuonis metu krikščionis i

piją Vilniuje rerum Prus 1866, 610-11 kupijos įkū laikais kalb niai. Nauja te yra tai, minimas Vil

Šiuo klau skelbti da dokumentai. žiuočių pasi kė lenkams metu: "Je lietuviai yr nys, tai mums į nela dino žmones mus nuo jų garantija, panašiai, ka kais, kuris kupiją įkūrė metė" ("C Vitoldi", 18

Ar buvo čiams mel Vilnių? At

TARYBŲ LIETUVOJ

Vilnius -- Senoji Lietuvos Sostinė

Išsivysčius archeologijos mokslui, seniausia Vilniaus miesto istorija praturtėjo naujais duomenimis. 1940 m. archeologiniai kasinėjimai įrodė, kad žmonės čia gyveno V-VII amž., pirmą kartą bendruomenės santvarkos laikais. Aptiktos arabų monetos rodo, kad X amž. Vilniaus gyventojai jau turėjo užmezgę ryšius su tolimais kraštais. Lenkų archeologai dar 1938-39 m. pilies kalne aptiko ir XI-XII amž. medinės pilies liekanas.

Visi šie archeologiniai duomenys yra jau seniai žinomi ir minimi, bet reikiamos reikšmės istorikai jiems neteikia. Ir naujaisiose literatūroje apie Vilnių rašoma, kad "Tikroji, jau dokumentais paremta, Vilniaus istorija prasideda nuo to laiko, kai Lietuvos didysis kunigaikštis Gediminas apsigyveno Vilniuje... Todėl 1323 metai yra laikomi Vilniaus įkūrimo metais, o Gediminas — Vilniaus įkūrėju" (J. Jurginis ir V. Mikučionis, "Vilnius", 1956, 6 psl.).

Šis teiginys gali sukelti neaiškumą. Nėra "tikros" ir "netikros" istorijos. Jeigu ir nebūtų istorinių dokumentų, archeologiniai radiniai neleis pradėti Vilniaus istoriją nuo 1323 m.

Kaip žinoma, XIV amž. pabaigoje Jogaila priėmė katalikų tikėjimą. Dabar kryžiuočiams reikėjo kitaip motyvuoti savo agresiją ir todėl tuoj po to (1388 m.) jie rašo popiežiui, kad lietuvų pamaldumu pasitikėti negalima, nes jie grįžta į pagonybę. Taip pasielgė jau Mindaugas, kuris buvo "aštuonis metus ar daugiau krikščionis ir įkūrė vyskupiją Vilniuje" ("Scriptores rerum Prussicarum", III, 1866, 610-11 psl.). Apie vyskupijos įkūrimą Mindaugo laikais kalba ir kiti šaltiniai. Nauja šiame dokumente yra tai, kad jos centru minimas Vilnius.

Šiuo klausimu yra paskelbti dar du reikšmingi dokumentai. 1393 m. kryžiuočių pasiuntiniai pareiškė lenkamams Torunėje derybų metu: "Jeigu sakote, kad lietuviai yra geri krikščionys, tai tegul atiduoda mums į nelaisvę paimtus ordino žmones, ir apsaugokite mus nuo jų, duodami tikrą garantiją, kad neatsitiktų panašiai, kaip Mindaugo laikais, kuris ir Vilniaus vyskupiją įkūrė, o paskui "atsimetė" ("Codex epistolaris Vitoldi", 1882, 33 psl.).

Ar buvo tikslas kryžiuočiams melagingai minėti Vilnių? Atrodo, kad ne.

Mindaugo santykius su ordinu taip pat mini 1409 m. žemaičių sukilimo aprašymas. Čia sakoma, kad Mindaugas įsteigė "Katedralinę bažnyčią viename mieste, kuris vadinasi Vilnius (Wille), ... ir taip pat buvo vienas vyskupas Vilnius Vilniuje pastatytas. Vėliau tas minėtasis karalius dėl kai kurios velniškos įtakos pakeitė savo nuostattymą" (Ten pat, 996-7 psl.). Šio būdingo, to meto dvasia parašyto dokumento autorius neturėjo jokio intereso palankiai atsilipti apie pagonis, ir jis nebūtų paminėjęs katedros, jei ji tuo metu tikrai nebūtų pastatyta Vilniuje.

Prieškariniais metais daugelis istorikų ir mėgėjų ieškojo, kur buvo Vorutos pi-

lis, — prie Anykščių, Varnės, Varnių, Liškiavos ir kitur. Kur ji bebūtų, mes neturime jokių domenių, kad tai Mindaugo sostinė: rusų metraštis mini tik Vorutos pilį. Reikia manyti, kad tokių pilių Mindaugas turėjo nemaža.

Iš visų senųjų gyvenviečių valstybinio masto centrai jau tuo metu geriausiai tiko Vilnius: jis įsikūrė prie svarbiausių susisiekimo kelių, patogioje miestui plėstis, upių ir kalnų apsaugotoje vietoje: Vilnius buvo toliau nuo žemaičių ir jotvingių, kurie tuo metu nepriklausė didžiajam Lietuvos kunigaikštiumi. Turėdamas centrinę padėtį, miestas galėjo greičiau augti, mažiau nukentėdavo nuo priešų ir tapo valstybės sostine greičiausiai tuoj po to, kai susidarė feodalinė Lietuvos valstybė.

R. Šalūga

Vilniaus Valstybinio pedagoginio instituto dėstytojas.

Miško Sodinimai

Lietuvos respublikos miškininkai jau eilę metų vis didesniu mastu sodina medžius ir sėja jų sėklą smėlėtose dirvose. Šie darbai plačiai išsivystė ir šiame, kai tik stojo šiltos dienos.

Per pastaruosius du mėnesius miško sodinimo ir sėjimo darbai buvo atlikti beveik 15 tūkstančių hektarų plote.

Kasmet Lietuvoje atsiranda vis daugiau vertingų veislių medžių — maumedžių, tuopų, liepų, klevų, uosių, taip pat vaismedžių. Jie auginami medelynuose prie miško ūkių.

Alytaus miško ūkio medelyne auga daugiau kaip 300 veislių įvairių dekoratyvinių medžių ir krūmų. Čia aklimatizuotas Amūro serentis (kumščiamėdis), Korėjos kedras, kedras-pušis, raudonasis ažuolas. Šių medžių auginimu rūpinasi senas miškininkas — praktikas Stasys Tuminauskas — vienas Lietuvos Miškų ūkio mokslinio tyrimo instituto aktyvių korespondentų.

Alytaus, Ukmergės, Kėdainių, Šiaulių ir eilėje kitų medelynų šiame išplečiami medžių pasėliai. Viso per metus medelynai išduos 1,5 milijono sėjinukų.

Šią vasarą jaunų medžių priežiūros darbai bus atlikti 18 tūkstančių hektarų plote.

Nauja miškotvarkos darbuose šiame yra tai tai, kad plačiai naudojama technika. Traktoriai ir kitos mašinos naudojamos raunant kelmus, praskinant mišką, vykdanant priešgaivines priemones.

Studentų Vasara

Įdomiai leidžia savo vasaros atostogas Vilniaus valstybinio pedagoginio instituto studentai. Daugiau kaip 50 žmonių dabar yra Panevėžio rajono Dambavos kaime. Čia, gražioje vietovėje, įrengtos studentų stovyklos. Būsimieji pedagogai savo poilsį derina su naudingais darbais: jie padeda kolūkiuose atlikti melioravimo darbus.

Didelė gamtos mokslų ir geografijos fakulteto studentų grupė išvyko į Kaukazą. Lietuvos ekskursantai apie mėnesį išbuvo Gruzijos TSR miestuose ir rajonuose.

Daugiau kaip 30 lietuvių kalbos ir literatūros fakulteto antrojo kurso studentai, mokslo žymėnų, neseniai išvyko į Lvovą. Čia jie susitiks su vietinio universiteto studentais, o taip pat susipažins su istoriniais miesto paminklais.

Daugelis instituto auklėtinių vasaros atostogas praleidžia sanatorijose ir poilsio namuose, dirba pionierių stovyklose. Kalbos tyrėjų būrelis nariai kartu su Lietuvos TSRS Mokslų akademijos bendradarbiais keliauja po respublikos rajonus. Jie lankosi vietovėse, susijusiose su revoliuciniais įvykiais, renka liaudies kūrybos medžiagą.

Kaip ir praėjusiais metais, daugelis pedagoginio instituto studentų pareiškė norą išvykti į Kazachstaną nuimti gausų derlių, išaugintą plėšininėse žemėse.

EKSKURSIJOS PO GIMTAJĄ KRAŠTĄ

Vasaros atostogas pačia-

Liaudiškose Respublikose

Lenkijos Darbo Žmonių Vasaros Poilsis

1,500 poilsio namų įsteigta gražiausiose Lenkijos vietose — Tatruose, Baltijos pajūryje, Mozūrų ežerų rajone, Žemutinėje Silezijoje.

Šiame poilsio namuose praleis savo atostogas apie 500 tūkstančių šachtininkų, metalurgų, mašinų gamintojų, geležinkelininkų, statybininkų, tekstilininkų. Be to, beveik 17 tūkstančių žmonių dalyvaus turistiniuose žygiuose po šalį.

Vaikams suorganizuotas vasaros pionierių stovyklos. Jose ilsėsis daugiau kaip pusė milijono vaikų.

Kinijos Kalnakasių Laimėjimai

Pagal pirmojo penkmečio planą Kinijos Liaudies Respublikoje buvo numatyta 1957 metais išgauti 52,600 tūkstančių tonų anglies. Bet Kinijos šachtininkų patriotinio darbo dėka ši užduotis bus žymiai viršyta. Šiame anglies pramonės ministerijai priklausančių anglies šachtų kolektyvai nutarė duoti šaliai 90 milijonų tonų anglies. O viso Kinijos Liaudies Respublikoje, įskaitant gavybą vietinės priklausomybės šachtose, šiais metais numatyta išgauti daugiau kaip 117 milijonų tonų anglies.

Valstybė didžiai rūpinasi šachtininkais. Darbo sąlygų gerinimui, saugumo technikos priemonėms ir kitiems panašioms reikalams šiame asiguota apie 11 milijonų juačių. Daugiau kaip penki

me įkarštyje. Vėlavos plevesuoja virš pionierių stovyklų ir turistų palapinių. Linksmi sugaudė miškas, kurį vaikų balsai prikėlė iš miego. Iki vėlyvo vakaro vyksta karštos rungtyinės tinklinio ir krepšinio aikštėse, futbolo aikštėse. Jaunųjų piliečių poilsio programoje žymią vietą užima ekskursijos po gimtąjį kraštą. Turistai susipažįsta su Lietuvos istorija, socialistine statyba, renka kolekcijas.

Respublikos keliuose kasdien galima sutikti berniukus ir mergaites, žygiuojančius su kuprinėmis, daugelį automašinų, ant kurių užrašyta "Ekskursija". Šimtai jaunų turistų lankosi Lietuvoje sostinėje — žilajame Vilniuje. Čia jie susipažįsta su architektūros paminklais. Į Tarybų Lietuvos sostinę suvažiuoja moksleiviai iš daugelio šalies miestų. Neseniai Vilniuje pabuvojo didelė moksleivių grupė iš Estijos. Prieš tai jie lankėsi Rygoje ir Kaune.

milijonai juačių išleidžiama sanatorijoms statyti. Šiuo metu Visos Kinijos anglies pramonės darbuotojų profsąjunga turi 23 dideles ir daugiau kaip 90 nedidelių sanatorių bei poilsio namų. 1957 metais juose ilsėsis ir gydysis daugiau kaip 40 tūkstančių šachtininkų ir kitų anglies pramonės darbuotojų.

Nauja Sanatorija Vietnamo Demokratinėje Respublikoje

Vietnamo Demokratinėje Respublikoje 70 kilometrų į pietus nuo Hanojaus įsteigta Thuong-Tino sanatorija. Naujojoje sanatorijoje, kuri aprūpinta viskuo, kas reikalinga darbo žmonėms ilsėtis ir gydytis, gali vienu metu poilsiauti 700 žmonių.

Šiaurės Vietname dabar yra penkios sanatorijos.

Bulgarijos Laivų Statybos Laimėjimai

Per liaudies valdžios metus laivų statykloje, esančioje Varnos mieste (Bulgarija) pastatyta bendros 178,885 tonų talpos laivai. Tai 10 kartų viršija tonazą tų laivų, kurie šioje įmonėje buvo pastatyti per ankstesnius beveik 40 jos gyvavimo metų.

1933 metais buvo pradėtas statyti sausasis dokas. Šis dokas, kuriame įkūnyta Bulgarijos ir Tarybų Sąjungos draugystė, buvo atiduotas eksploatuoti 1955 metų rugsėjo 1 d. Per 19 mėnesių čia atremontuota bendros 205,350 tonų talpos bulgarų ir užsienio šalių laivai.

Laivų statyklos produkcijos išleidimas, imant pagal vertę, 1960 metais palyginti su 1957 metais padidės 4 kartus.

Mokykla Kiekviename Bulgarijos Kaime

Liaudies valdžia Bulgarijoje didžiai rūpinasi motinystės ir vaikystės apsauga. Šalyje įkurtas platus moterų konsultacijų ir gimdymo namų tinklas. Praeityje Bulgarijoje žmonės nežinojo, kas tai vaikų lopšeliai, o dabar jų yra 146. Tarybų Sąjungos pavyzdžiu lauko darbų metu kaimuose įsteigiami sezoniniai vaikų lopšeliai. Beveik 50 procentų ikimokyklinio amžiaus vaikų lanko vaikų darželius. Šalyje dabar nėra nė vieno kaimo, kur nebūtų mokyklos. Bendrojo lavinimo mokyklų skaičius nuo 5,912 padidėjo iki 6,665. Liaudies valdžios metais pastatyta 1,056 nauji mokyklų pastatai. Pagal antrojo penkmečio planą numatyta 86 procentais padidinti asignavimus liaudies švietimo reikalams.

Liaudies Balsas

SAVAITINIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS
LEIDŽIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS

Prenumeratos Kaina:

Kanadoj ir Didžiojoje Britanijoje metams \$4.00; pusei metų \$2.00
Visur kitur metams \$4.50; pusei metų \$2.25

LIAUDIES BALSAS

160 Claremont St., Toronto 3, Ont., Canada

Telefonas: EMpire 6-4358

LIETUVA NETEKO ŽYMAUS RAŠYTOJO

Pereitą savaitę matėt Liaudies Balse A. Vaivutsko pranešimą iš Vilniaus apie mirtį žymiojo rašytojo Antano Žukausko-Vienuolio. Mirtis atėmė vieną iš mylimiausių lietuvių rašytojų. Jo raštai buvo skaitomi visur, kur tik yra lietuvių. Tokių talentingų rašytojų nedaug. Tiesa, jis mirė eidamas 76-tus metus. Nedaug sulaukia tokio amžiaus. Bet jis dar galėjo gyventi ir sukurti gerų veikalų. Jo išsiskyrimas yra didelis lietuviams nuostolis.

Paskutiniu didesniu jo veikalu buvo Puodžiūnkiemis. Liaudies Balso skaitytojai turėjote progą susipažinti su tuo veikalu. Jis buvo perspausdintas iš žurnalo Pergalė. Tiesa, nekurie numeriai nepasiekė mūsų ir jis nebuvo pilnas, bet vistiek buvo įdomus kūrinys.

Velionis buvo ne tik gabus rašytojas. Jis buvo ir Liaudies draugas. Už tai ir jo kūryba buvo liaudiška. Už tai, kaip Vilniaus radijas pranešė, Lietuvos liaudis palydėjo jį į kapus su didžiausiu gailėsčiu. Ji visuomet atsimins savo brangų rašytoją.

ATKAKLUMAS AR ZIOPLUMAS

Draugas A. Bimba rašo Laisvėje: "Beje, keletas amerikiečių jaunuolių, nuvykę Maskvon į festivalį, kiekvieną dieną eidavo į Raudonąją aikštę prie pat Kremliaus ir droždavę spyčius, vesdavę aštrias diskusijas, susilė kritikuodavę tarybinę vyriausybę, pliekdavę kailį ne tik mirusiam Stalinui, bet ir dabartiniam komunistų vadovui Chruščiovui".

Buvę atsiradę ir tokių, kurie bandė kalbėti tarybiniais studentais apsimetę, kol jie buvo numaskuoti. Jiems buvę pasakyta, kad jie kalbėtų savo vardu, jeigu nori kalbėti, bet nesidangstyti tarybinių studentų vardu.

Sunku pasakyti, ką tie amerikiečiai rodė: savo atkaklumą ar žioplumą. Jeigu jie tai darė nusistatę vesti agitaciją prieš tarybinę vyriausybę, tai ištikro jie parodė nepaprastą atkaklumą. Tiesa, tai labai nepritinkantis elgėsis nuvažiavus svečiuose. Mandagūs žmonės nedaro taip būdami svečiuose. Greičiausiai jie taip elgėsi iš žioplumo. Matomai jie įsivaizdavo, kad jeigu žmonės išgirs kalbant amerikona, tai taip ir prilips, kaip musė prie medaus. Bet kaip atrodo, tai jie nieko neatsiekė, tik padarė kiek juoko tarybinėms žmonėms, kuriems teko juos matyti ir girdėti.

NEPROTINGAS KELIAS

Vienas Telegram bendradarbis eilė straipsnių aprašė raketą. Tiesa, tos raketos dar nepagamintos, bet jis paivaizdavo, kaip jos skris ir kaip nusileis prieš teritorijoje su atominė bomba galvinyje. Išvada, tačiau, jis padarė tokia, kad greičiausiai tos raketos nebus panaudotos. Girdi, valdonai pamatys, kad tai būtų saužudystė. Bet kol jie tai pamatys, lenktynės eisiančios ir bilijonai dolerių bus išleista!

Ištikro, blaivai protaujant, rošos turėtų būti kiekvienam aišku, kad nukliniai ginklai nebus naudojami, jeigu žmonės neišprotės. (O jeigu išprotės dėl kokių nors priežasčių, tai nebus jų gaila.) Nukliniai ginklai žada sunaikinimą, kokio istorijoje nebuvo. Nukliniame kare nebūtų laimėtojo. Šale baisiausių žudynių ir sugriovimo, pasiliktu radioaktyvumas, kuris naikintų išlikusius.

Vienintelė blaivi išvada gali būti sulaikymas tų ginklų gamybos ir susitarimas jų niekad negaminti ir nenaudoti. Pinigus, išleidžiamus tokiems ginklams gaminti, reikia panaudoti taikiai kūrybai. Tai bus visiems geriau gyventi. Ilgiau užteks aliejaus dėl taikių reikalų. Ilgiau užteks atominės energijos elektrai gaminti, laivams varyti.

Reikia viską daryti, kad šios kvailios lenktynės būtų sulaikytos. Niekas nieko nepralenks. To niekad nebuvo. Ka viena pusė pasigamina, tą ir kita pasigamina. Tai gerai žinomas faktas.

KAS NAUJO PASAULYJE

Syrija yra nedidelis kraštas. Ji turi tik truputį viršaus 4 milijonų gyventojų. Dauguma gyventojų yra labai neturtingi, nes jie gyvena labai primityviškai. Bet Syrija tampa viso pasaulio dėmesio tašku. Ir visai dėl mažmožio.

Pastaruju metu Syrijos vyriausybė paskyrė savo armijos viršininku gen. Bizry, kuris esąs simpatiškas komunistams. Už tai dabar imperialistai šaukia, kad Syrijos kariuomenę kontroliuoja komunistai ar prosovietiški karininkai. Girdi, Vakarai turi daryti viską, kad pakreiptus Syriją į kitą pusę.

Faktas, žinoma, yra faktas, kad buvo daroma viskas, kad padarius Syrijoj panašiai, kaip kad buvo padaryta Jordane. Syrijos vyriausybė pašalino iš savo krašto tūlus amerikiečių atstovybės narius, kurie dirbė, kad įvykdžius perversmą Syrijoj. Buvo labai norėta, kad Syrija užgirtų Eisenhowero doktriną. Išėjo priešingai. Kai kas sako, kad tos amerikiečių ir kitų pastangos ir yra atsakomingos, kad Syrija pasuko į kairę.

Syrija randasi strateginėje vietoje. Ji siekia Viduržemio jūrą. Iš vienos pusės ji susisiečia su Turkija. Kas svarbiausia, per Syriją eina aliejaus vamzdžiai. Aliejaus monopolistai bauginasi. Laikė Izraelio užpuolimo ant Egipto, Syrija buvo nukirtus vamzdį, kuriuo aliejus tekėjo į Izraelį.

Imperialistai atvirai sako, kad Vakarai turi įsikšti į Syriją, tik klausimas kaip. Tas reiškia, kad bus daroma viskas, kad pakeisti vidutinę padėtį Syrijoje. Nežiūrint to, kad Jungtinių Tautų čarteris sako, jog kiekviena šalis turi teisę tvarkytis taip, kaip jai patinka. Reiškia, ir Syrija turi teisę skirti armijos viršininkais tokius generolus, kokie jai geriausiai tinka, turėti tokią vyriausybę ir tvarką, kokios ji nori. Tačiau imperialistai neduos jai ramybės, kol ji nešoks pagal jų muziką.

Kaip ir buvo manoma, Jungtinės Tautos atmetė arabų skundą prieš britus, kurių militarinės jėgos dalyvavo prieš Omano sukilėlius. Britai aiškino, kad juos prašė Omano sulatonas ir jie sutiko padėti.

Arabai sako, kad Omano valdonas yra neteisėtai užgrobes galią ir jis negali skaitytis legaliu valdonu.

Arabų pusę palaikė ir Ta-

rybų Ssjunga, Irakas, Švedija ir Filipinai.

Jungtinių Valstijų senato tyrinėtojai ima už "pakarpus" kitą tymsterių unijos lyderį — J. R. Hoffą. Pasirodo, kad ir jis yra suktas vertelga.

Per pirmus apklausinėjimus pasirodė, kad jis taip pat yra pasiskolinęs gražią sumą — \$120,000. Jis įsivėlęs į bravoro, boksininkų ir arklių lenktynių raketus.

Išrodo, kad tymsterių unija tikrai pakliuvus į vertelgų rankas.

Jungtinių Valstijų karinio orlaivyno gydytojas ir lakūnas Dr. D. G. Simons balūnu buvo pakilęs 102,000 pėdų į aukštį ir išbuvo tenai 32 valandas. Jis nukeliavo per tą laiką 400 mylių.

Tai didelis aukštis. Susidaro beveik 19 mylių. Pasirodo, kad ir tokiam aukštyje žmogus gali gyventi.

Jis su savimi turėjo eilę instrumentų, kurie rekordavo. Kada bus patikrinti, jie suteiks nemažai informacijų.

Beje, tarybiniai mokslininkai yra siuntę šunis iki 70 mylių aukščio. Jie nusileidę atgal geriausioje padėtyje. Tiesa, jie išbuvo aukštybėj trumpą laiką. Vis tiek tas rodo, kad gyvybė gali išsilaikyti gana dideliame aukštyje.

New Yorke apkaltinti 14 jaunuolių žmogžudystėje. New Yorke autoritetai susirūpinę labai kylančiu jaunų nusikaltėlių skaičiumi.

Miesto tarybos prezidentas Abe Stark siūlo skirti \$3,000,000 dėl parūpinimo priemonių jaunimui liuoslaikyti praleisti. Esą 100,000 jaunuolių, kurie visai nepriklauso prie jokio organizuoto aktyvumo.

Vakarų Vokietija turi gerą pasisekimą užsienio rinkose su savo mažais automobiliais. Dabar ruošiasi gaminti nebrangius orlaivius, kurie kainuosią \$3,750.

Jungtinėse Valstijose pigiausias orlaivis kainuoja \$5,000.

Blackpoole, Anglijoje, pora nužudė tris savo vaikus ir patys nusizudė. Paliktame raštelyje jie sako, kad jie tai padarė bijodami, kad gali kilti atominis karas.

Vistik keistas tų žmonių galvojimas. Vietoj kovoti, kad nebūtų tokio karo, jie nužudė vaikus ir save.

Britai nežino, ką daryti Britų Guanoje. Žmonės per rinkimus nedvejotinai pasisakė už Progresyve Liaudies Partiją, išrinkdami 9 iš 14 kandidatų.

Britų gubernatorius gali elgtis kaip jam patinka. Jis turi teisę skirti 14 kitų atstovų, vetuoti seimelio tarimus ir t. t. Vieną sykį jis jau išvaikė žmonių rinktą seimelį. Bet tas dar labiau sukirsino žmones.

Gubernatorius dabar galvoja, kaip reiks elgtis toliau.

Būsią leista Alfredui Krupui atvykti į Jungtines Valstijas. Šis žmogus, kaip žinia, buvo teistas kaip karinis kriminalistas ir priteistas jam 12 metų kalėjimo.

Pagal JV įstatymus, žmonės, teisti už kriminalinius nusikaltimus, negali būti įleisti į Jungtines Valstijas. Atrodo, kad milijonieriams šis įstatymas netaikomas.

Jungtinių Valstijų stokbrokeris Alfred Stern ir jo žmona, kurie dabar randasi Pragoje, išsivadėjo Jungtinių Valstijų pilietybės būdami Meksikoje, kad nebūtų galima jų deportuoti į JV.

Jie užsigina, kad jie buvo ar yra Tarybų Sąjungos šnipai.

Stern žmona yra buvusio JV ambasadoriaus Vokietijoje W. E. Dodd dukterė.

BELGRADAS. — Laikraštis "Politika" sako, kad Syrija yra neutrališka — ji tik nenori tapti Amerikos satelitu, ir už tai Washingtonas ją kaltina buvime tarybinio satelitu.

Akademikas A. N. Tupolev, vyriausias naujojo tarybinio orlaivio TU-104 inžinierius. Jis daras projektą naujo orlaivio, kuris galėsias nešti 170 keleivių. Jis apdovano- tas Lenino ordinu.

Past

Tokiems p...
rie dažnai p...
artėjanti g...
tur būt nelab...
tyti žinias...
laimėjimus...
Britų Gianoje...
tose vietose.

Ką dabai...
pranašams...
kad komuniz...
plinta tose š...
ba neseniai...
valdomos ka...
pusiau kolon...
jų kolonijos...
nijos.

Ponas Du...
leido 24 l...
praleisti 7 r...
je.

Jis nebe...
spaudimo iš...

Ypač ger...
faktas, kad...
stoją tuos a...
nuolius, kur...
bės departar...
nuvyko į Ki...

Man išroc...
met JAV au...
zoliuoti an...
Kinijos.

Kokia ta...
vistiek geria...
ti apie ja...
noti.

Nežinystė

Ryšium...
tuvia Litera...
delegacijos...
bu Lietuvoj...
visokių kalb...
Ypač ke...
apie tą dele...
dipukų tar...
Yra net d...
tina, būk d...
bus leidžiam...
da, jų nebei...
Tas rodo...
ignarantiški...
mą.

Tarybų S...
jeina ir Tar...
vyksta tūks...
tanciai žmo...

Tik jauni...
vo suvažiav...
iš įvairių š...
Ar teko...
bent kas b...
kytas?

Jeigu ka...
nemalonum...
vyriausybė...
Pavyzdži...
Valstijų ja...
na sunku...
vykti iš sa...
Ne viena...
grįžęs nam...

Visų ko...
dabar reik...
surengimas

Pastabos

Tokiems pranasams, kurie dažnai pranašauja apie artėjantį galą komunizmui, tur būt nelabai malonūs skaityti žinias apie komunistų laimėjimus Indonezijoje, Britų Gianoje, Syrijoje ir kitose vietose.

Ką dabar reikėtų tiems pranasams įžiūrėti, tai ta, kad komunizmas smarkiau plinta tose šalyse, kurios arba neseniai buvo vakariečių valdomos kaip kolonijos ar pusiau kolonijos arba tebėra jų kolonijos ar pusiau kolonijos.

Ponas Dullesas galų gale leido 24 laikraštiniams praleisti 7 mėnesius Kinijoje.

Jis nebegalėjo pakelti spaudimo iš visų pusių.

Ypač daug paveikė tas faktas, kad visuomenė užstojo tuos amerikiečių jaunuolius, kurie prieš valstybės departamentą parėdymą nuvyko į Kiniją.

Man išrodo keista, kuomet JAV autoritetai nori izoliuoti amerikiečius nuo Kinijos.

Kokia ta Kinija nebūtų, vistiek geriau daugiau žinoti apie ją, negu mažiau žinoti.

Nežinystė yra tamsybė.

Ryšium su Kanados Lietuvių Literatūros Draugijos delegacijos lankymusi Tarybų Lietuvoje, tenka girdėti visokių kalbų.

Ypač keistų pasakojimų apie tą delegaciją pajina iš dipukų tarpo.

Yra net tokių, kurie tvirtina, būk delegatams nebebus leidžiama grįžti į Kanadą, jų nebeišleis.

Tas rodo arba jų didelį ignorantiškumą arba žioplumą.

Tarybų Sąjungon, į kurią įeina ir Tarybų Lietuva, jug vyksta tūkstančiai ir tūkstančiai žmonių.

Tik jaunimo festivalin buvo suvažiavę 34,000 jaunimo iš įvairių šalių.

Ar teko kam girdėti, kad bent kas būtų buvęs sulaikytas?

Jeigu kas turėjo kokių nemalonumų, tai su savo vyriausybe.

Pavyzdžiui, Jungtinių Valstijų jaunimui buvo gana sunku išgauti pasus išvykti iš savo krašto.

Ne vienas turės bėdos sugrįžęs namo.

Visų kolonijų lietuviams dabar reikėtų galvoti apie surengimą susitikimų su gri-

Jungtinių Valstijų konsulas Maskvoje, Edward Kilham (Kairėje), peržiūri sąrašą amerikiečių studentų, kurie ryžosi vykti į Kiniją. Su juo

— minėtų amerikiečių lyderiai. 41 jaunuolis nuvyko į Kiniją, nepaisant draudimo iš autoritetų ir giminių puses.

Ką Kiti Rašo

Skandalas Hollywoode

Praėjusių savaitę prasidėjo skandalinga byla Hollywoode (Kalifornijoje) teisme.

Ši byla iškilo ryšium su dviejų t. v. pantaplinių laikraščių paskelbtomis "sensacijomis" apie kai kuriuos žymiausias filmų aktorius. Tie laikraštukai — sensacijų maišeliai, vadinami "Confidential" ir "Whisper". Jie užsiima rankiojimu patvorių "faktų" ir jų skelbimu savo skiltyse. Jie rašo apie kai kurių žymių aktorių (kino žvaigždžių) asmeninius reikalus, veiksmus.

Teisme jau buvo skaityti kai kurie "Confidential" straipsniai. Juos paskelbė ir kita geltonoji, sensacijomis pasiklovusi spauda.

Paduosime tik kai kuriuos tų "faktų", iškeltų teisme:

Viena filmų žaigždė (pavardžių neminėsime, nes manome, jog tai būtų netiška), gražuolė, sako tas laikraštukas, nuvyko į kino teatrą su kaž koku "lotynišku meilužiu" ir ten su juo atliko nemoraliskus (lytinis) dalykus!

Kita žymi filmų aktorė-gražuolė su "kažin koku meilužiu" vieną (ar daugiau) naktį praleido Kalifornijos miške.

Vienas, bene žymiausias, filmų aktorius buvo pakviestas pas kitą aktorių pietų. Nuvykęs ten, akiregyje visų svečių, jis nusirengė

žusiais delegatais.

Jie turės daug ką papasakoti iš savo kelionės.

J. Y.

nuogutėliai.

Kitas žymus aktorius turėjęs lytinių reikalų su visa eile (šlamšteliai įvardija) moterų ir merginų.

Tie patys laikraštukai rašo, įvardindami, vyrus aktorius, kurie naudoja visokias pilies, kad lytiškai su tvirtėtų; jie rašo, taipgi įvardindami, apie aktoras, filmų žvaigždes, kurios naudoja visokias pilies, kad su naikintų neštumą.

Kitais žodžiais, tie laikrašteliai be jokios atodairos kelia "paslaptis" iš pačių žymiausių filmų aktorių asmeninio gyvenimo bei laikysenos.

Teismas, jeigu jis teis ilgokai, iš tikrųjų suteiks "gero masto" tiems, kuriems rūpi žinoti asmeninius kitų žmonių poelgius. Bet šis teismas nesuteiks jokios visuomeninės naudos.

Kad Hollywoode yra blogybių, moralio supuvimo, išsigimimo, tai seniai yra žinoma.

Naivūs žmoneliai, ypatin-gai jaunimas, kai kurias filmų aktoras bei aktorius tiesiog dievina, nežinodami, kad tie jų dievaičiai bei deivės asmeniniame gyvenime, asmeninėje laikysenoje yra visiškai sugedę: vieni lytiškai išgverę, kiti alkoholyje paskendę, tretii — nepataisomi narkotikai. Žinoma, ne visi.

Išgverėliai neturi jokio aukštesnio gyvenimo tikslo, siekimosi; jų tikslas — uždirbti juo daugiau pinigų ir juos eikvoti visokioms tuštybėms, gyvenant sodomiškai ir gomoriškai.

Kadaise Hollywoodas bu-

vo kitokis — kitokis jis buvo prieš pasirodymą scenoje makartizmo. Ten buvo daug padorių, pažangių aktorių, režisierių ir rašytojų, kurie davė Hollywoodui sielą, rodė tikslą darbe ir asmeniniame gyvenime. Tuomet ir filmai buvo geresni, ir publika juos geriau mėgo, ir visai filmų pramonė geriau sekėsi.

Bet kai pradėjo makartistai, visokie ragangaudžiai pažangiuosius filmų darbuotojus esti, kai teismai pradėjo juos siųsti kalėjiman (dėl to, kad jie buvo pažangūs, kad tarė žodį už taiką), tuomet filmų pramonės karaliai vijo laukan kiekvieną, kuris tik kiek nors buvo "nužiūrėtas" kaip kairus, ko nors vertas žmogus! Na, o dauguma aktorių — ir tie, kuriuos šiandien sensacijų laikraštukai "gražiai aprašo", — prieš makartizmą netarė nei žodžio, neužtarė persekiojamų, jų negynė, bet puolė makartizmui glėbin.

Patsai žymiausias aktorius, Charles Chaplin, buvo išėstas ne tik iš Hollywoodo, bet ir iš Amerikos. Šiandieninės Hollywoodo žvaigždės tačiau nematė reikalo prieš jo ēdikus, reakcionierius protestuoti!

Matyt, pas daugelį Hollywoodo žvaigždžių nebeliko jokio principo, jokio visuomeninio tikslo. Jų "tikslas" — orgijos, nešvarios, smerktinos orgijos.

Bet ar ši sensacinga byla, šis teismas dalykų padėti pataisys? Ne, nepataisys. Tiesa, akys tos visuomenės, kuri dažnai eina į kino teatrą, kuri iki šiol dievino kai kurias filmų žvaigždes, po šitų skandalų, įvyks atmaina. Ji pamatys, jog ne viskas auksas, kas žiba.

Pataisytų filmų pramonėje blogą, apverktiną padėtį tik tas, jei ten būtų gražinti žymieji artistai, kurie buvo išėsti, jei aktoriai būtų akstinami dalyvauti visuomeniniuose darbuose, jei visiems būtų leista laisvai pareikšti savo nuomonę, jei nebūtų iš filmų pramonės mėtomai aktoriai ir kiti darbuotojai tik už tai, kad jie sako, jog pasaulyje turi būti taika, kurie viešai reiškia nuomonę, kad atominių ir hydrogeninių bombų bandymai turėtų būti sulaikyti. Tuomet viskas pasitaisytu. Iš to Amerikos visuomenė pasidžiaugtų ir tas Augijaus tvartas būtų išmėstas, išvalytas. — Laisvė.

Sako Sukūrė Gyvybę Laboratorijoje

International News Service pranešė iš Maskvos, kur vyksta mokslininkų konferencija gyvybės atsiradimo klausimu, kad vienam Indi-

ŠYPSENAS

Didelis patogumas

"Moderniški prietaisai yra puikus dalykas", pareiškė optimistas.

"Ištikro", atsakė pesimistas. "Seniau sudegusį tostą reikdavo išimti, o dabar jis pats iššoka".

Tik pasižiūrėti

Įėjo į mokesčių raštinę žmogus ir pradėjo dairytis. "Kuom aš galiu jums padėti?" paklausė vienas iš tarnautojų.

"Ačiū, nereikia man jokio patarnavimo", atsakė žmogus. "Aš tik norėjau pasižiūrėti į žmones, dėl kurių aš pragyvenimą uždirbu".

Tikslumas nesvarbu

"Mūsų mokykloj pirmoj vietoj statomas tikslumas", pareiškė stenografijos mokyklos galva.

"O kaip su greičiu?" klausia jauna aplikantė.

"Is praėjusių metų klases", paaiškino mokyklos galva, "14 mergaičių apsiėdė su samdytojais bėgyje pirmų šešių tarnybos mėnesių".

jos mokslininkui pavyko sukurti gyvybę per bandymus laboratorijoje.

Tas mokslininkas kablegrama pranešė šiai konferencijai Maskvoje.

Konferencijos prezidentas Vienos profesorius Hoffman Ostenhof pertraukė sesiją ir perskaitė telegramą, kurią pasirašė Layji Bhai Patel. Telegrama sako:

"Sukurta gyvybė laboratorijos sąlygose. Pradinis pasisekimas. Daromi tolimesni eksperimentai".

Kiek anksčiau, amerikietis mokslininkas Wendell Stanley, Kalifornijos universiteto profesorius, iškėlė viršun, kad per eksperimentus jis patyrė, jog virusai yra "nežinoma grandis" gyvybės grandinyje.

Jis sakė, kad virusai, kurie iki šiol buvo laikomi kristaline substancija, "yra gyvi ir kaip gyvi daiktai gali daugintis ir keistis".

Taipgi mokslininkas Stanley Fox, Floridos Valstybinio universiteto profesorius, pateikė naują "cheminę teoriją" apie spontanišką generaciją, gyvybės gimimą.

Pirmiau buvo manoma, kad gyvybė ant žemės atsirado iš pūstančios medžiagos. Per bandymus, sakė prof. Fox, jis išstatęs negyvą medžiagą prieš 350 ir 400 laipsnių karštį (toks tai buvęs žemės paviršius prieš atsirandant gyvybei), o pašalinti iš tos medžiagos pagaminę į vitaminus panašų mišinį

Marksinės Pažiūros I Meilę Žmonijos

Ranka rankon su bandomais iškreipti pirmesniojo socializmo vystymosi laikotarpio charakterį, vėlesniuose laikais pradėta propaguoti idėja apie reikalingą peržiūrėti nekuriuos marksizmo-leninizmo aspektus atsižvelgiant į bendrus humanizmo principus. Už to, tikrenybėje, slepiasi revizionizmas.

Mes gyvename sąlygose aštriausias visą globą apimančios klasinės kovos tarp revoliucinio proletariato ir imperialistinės buržuazijos, tarp progreso ir reakcijos jėgų. Tokio atmosferoje, nėra ir negali būti "viską apimančios idėjos" meilės žmonijos, teisybės ir humanizmo, kuri būtų lygiai priimtina proletariui ir buržuazijai; nes kas yra gera dėl buržuazijos, tas, kaip taisyklė, yra negera proletariui, darbo žmonėms.

Smulkiaburžuazinis humanizmas, savo kalbose apie teisybę, moralę ir žmoniškumą, išeina iš abstraktaus supratimo žmogaus, žmogaus aplamai, be jo istorinių kokybių, klasinių interesų. Bet tokio žmogaus gamtoje nėra.

Marksinizmas - leninizmas, principiniai, yra prieš toki smulkiaburžuazinį humanizmą, kuris praduoja po obalsiu gynimo abstraktaus žmogaus ir žmoniškumo bendrai. Tai gryną apgavystę, kuri apgauna darbininkus ir fermerius kapitalistų ir žemvaldžių naudai. Toks humanizmas neišvengiamai pasirodo esant tokia teorija, kuri, "vardan teisybės", tikrenybėje gina kapitalistinę eksploataciją — "humanizmas" dėl eksploatorių.

Visos šios gerai žinomos marksizmo propozicijos turi būti pakartotos todėl, kadangi šiandien yra žmonių, besivadinančių marksistais, kurių po marksizmo "sužmoninimo" priedanga mokina apie proletariato klasinės pozicijos užleidimą ir bandomą pakeisti mokslinį komunizmą kokios nors rūšies "humanitariniu komunizmu".

Nežiūrint to, kokie jų subjektyvūs motyvai būtų, vistiek jie propaguoja objektyviai revizionistinio charakterio idėjas.

Teoretiniai šio revizionizmo šaltiniai randasi atsirubėžavime nuo istorinio materializmo ir jo materialistinio - dialektinio žmogaus esmės supratimo, perėjime į idealistinę poziciją kalbant apie žmones bendrai. Tas neišvengiamai veda prie nutolimo nuo klasinės

bininkų klasės pozicijos.

Kaip yra žinoma, Karolis Marksas, išeidamas iš revoliucinių demokratiškos pažiūrų į mokslinį komunizmą taškaregio, priėjo svarbiausias išvadas, kad "žmogaus esmė nėra kas tai abstraktaus ir prigimta individuale. Savo realybėje, ši žmogaus esmė yra suma jo socialių santykių".

Supratęs žmogaus socialinį charakterį ir atidengęs jo klasinį charakterį klasinėje visuomenėje, Marksas nurodė, kad tik per klasių kovą ir proletariato pergalę žmogija gali atsiekti komunistinės visuomenės, kuri atidengia nerubežiuotas galimybes taip vadinamos žmogaus individualybės vystymuisi. Atmesdamas visas bevaises, antropologines spekuliacijas apie nesantį, abstraktų žmogų ir padėdamas centre atydos žmogų-proletarą, Marksas išdirbo darbo klasės taktiką ir strategiją, kas reikalauja subordinacijos viso darbo žmonių aktyvumo aukščiausiems jų klasės kovos už laimingą ir šviesią ateitį interesams.

"Humanitarinio socializmo" šalininkai prieš toki supratimą. Jie, išrodo, negali sutikti, kad žmogaus esmė būtų išvystyta procese ekonominių santykių, ar kad "žmogus būtų prarytas gamybos proceso". "Humanitarinio socializmo" ruošėjai atsako priimti, kad žmogaus esmė visuomet turi konkretų savo istorinį charakterį, kad ji yra nustatoma esamų socialių-ekonominių sąlygų, ir kad ji keičiasi kartu su jomis.

Pradėdami nuo šitų nemoksliskų, antropologinių žodžių pasmerkimui kontrevoliucinių bandų, kurios sėjo mirtį Vengrijoje. Tarybinė pagalba, einant iš tarptautinių obligacijų, jos pagalba ginti socializmą, prašant Vengrijos darbininkų ir fermerių revoliucinei vyriausybei, "humanistų" laikoma nemoralium dalyku. Nekurie iš jų pastatė klausimą sekanciai: Ar gali komunistai pateisinti "viso pasaulio akyse nusistatymą išlaikyti Vengriją socializmo kempėje bile kaina?" Kieno akyse? Akyse tų, kurie šaudė Vengrijos komunistus, kurie ne tik aprūpino kontrevoliuciją ginklais, bet ir davinėjo instrukcijas, kaip organizuoti masinį terorą? Ar "humanistai" nemato, kad pasaulio progreso jėgos, išskiriant mažą dalį susimaišusių žmonių, pilnai suprantą ir vertina tarybinės armijos žygius, kuri, Vengrijos

Tai ne pripuolamas daktas, kad lenininis priėjimas prie problemų, vriausiai: "Kas už ką", abskelbiamas nusenusi dalyku, ir tas yra sąlygose vystymosi visą globą apimančios kovos tarp

socializmo ir imperializmo jėgų. Tai ne pirmas sykis, kad, su pagalba nurodymo į pasikeitusią pasaulinę padėtį, yra bandoma pakeisti svarbiausią leninizmo propoziciją... Be abejonės, per praėjusius 40 metų santykiai jėgų tarp socializmo ir kapitalizmo labai pasikeitė, kaip ir forma kovos tarp jų. Bet kol kapitalizmas egzistuoja, leninistinis atsinešimas vertinant įvykius laikantis pažiūrų "Kas už ką" — tai yra, žiūrint per prizmą kovos tarp proletariato ir buržuazijos, pasilieka galioje. Bile koks tam priešingas atsinešimas yra nemarksinis ir oportunistinis.

Tai iš tokios nemarksinės ir oportunistinės pozicijos visi "humanitarinio socializmo" eksponentai bando moraliskai įvertinti einamuosius įvykius, ypatingą atydą kreipdami į įvykius Vengrijoje. Jų argumentai apie tai, kas atsitiko Vengrijoje, negali būti kitaip charakterizuojami, kaip smulkiaburžuazinis "moralizavimas" ir pastangos sumaišyti politinę dalyko esmę.

Maišydami žodžius "humanizmas", "teisybė", "moralizavimas" su aiškiu siekiu pastatyti į abejonę Tarybų Sąjungos pagalbos Vengrijos revoliucinėms jėgoms teisingumą, jie visai užmiršta savo klasiniame nagrinėjime tai, kas tenai įvyko. Ir čia ateina į mintį Lenino žodžiai: "Aš žinau, kur jūs gavot jūsų teisybės idėjas. Jos atėjo iš vakarykščios kapitalizmo epochos. Pirklys, jo lygybė, jo laisvė — toks yra jūsų teisybės supratimas. Jie yra smulkiaburžuazinės liekanos smulkiaburžuazinių sprendimų. Kas liečia mus, teisybė yra pavaldinys kapitalizmo nuvertimo interesų."...

"Humanitarinio socializmo" eksponentai neturėjo žodžių pasmerkimui kontrevoliucinių bandų, kurios sėjo mirtį Vengrijoje. Tarybinė pagalba, einant iš tarptautinių obligacijų, jos pagalba ginti socializmą, prašant Vengrijos darbininkų ir fermerių revoliucinei vyriausybei, "humanistų" laikoma nemoralium dalyku.

Nekurie iš jų pastatė klausimą sekanciai: Ar gali komunistai pateisinti "viso pasaulio akyse nusistatymą išlaikyti Vengriją socializmo kempėje bile kaina?" Kieno akyse? Akyse tų, kurie šaudė Vengrijos komunistus, kurie ne tik aprūpino kontrevoliuciją ginklais, bet ir davinėjo instrukcijas, kaip organizuoti masinį terorą? Ar "humanistai" nemato, kad pasaulio progreso jėgos, išskiriant mažą dalį susimaišusių žmonių, pilnai suprantą ir vertina tarybinės armijos žygius, kuri, Vengrijos

57-8-10.

N. Chruščiovas kalbasi su darbininkais Kirovo fabrike rytinėje Berlyno dalyje. Darbininkai aiškino, kaip maši-

vyriausybei reikalauja n t, išgelbėjo gyvybę tūkstančių žmonių, pačią Europos tairką?

Nutolę nuo leninizmo, "humanistai" klausia ar teisinga statyti "strateginius siekius" ir "aukščiausias politines teises" virš "ideologiniai moralinių ir humanitarinių" konsideracijų? Marksinistams - leninistams negali būti svyravimų šiame klausime. Leninas rašė: "Klasių kova eina ir mūsų užduotis pajungti viską šios kovos interesams... moralizavimas yra ta, kuri tarnauja sunaikinimui senos išnaudojimo santvarkos ir apvienijimui visų darbo žmonių apie proletariatą, budavojančių naują komunistinę draugiją".

Bet ar tikri jausmai dėl teisingumo ir žmoniškumo, ne smulkiaburžuazinės rūšies, yra svetimi komunistams, marksinistams - leninistams? Visai ne. Komunistai karštai myli žmoniją, bet ši meilė išreiškiama ne dūsavimais ir maldavimais už abstraktią teisybę ar platoniską svajone apie "geresnį žmonių pasaulį". Jų humanizmas pasireiškia karštu troškimu ir atsivadavusia kova, kad darbo žmonija galėtų gyventi tikrai žmoniškose sąlygose. Jie yra tikri humanistai, kadangi jie siekia pergalės pačios žmoniškiausios komunistinės santvarkos. Šiai žmoniškiausiai užduočiai jie pajungia visus savo veiksmus — tokia tai esmė revoliucinio humanizmo, paremto ant marksizmo-leninizmo principų.

Maksimas Gorkis sykį rašė: "Mes esame humanistai todėl, kad mes esame komunistai. Šis revoliucinis humanizmas duoda proletariui istorinę teisę begailestingai kovoti prieš kapitalizmą... Nes pirmu kartu žmonių istorijoje yra organizuojamas tikras humanizmas kaip kūrybinė jėga, siekianti išlaisvinimo šimtų

nos veikia. Dėka tarybinei armijai, dabar rytinės Vokietijos industrija priklauso darbo žmonėms.

milijonų iš nežmoniškos ir bejausmės mizernos mažumos jėgos. Šis humanizmas apima šimtus milijonų, kurių fizinis darbas sukuria visas vertes, ir todėl proletariatas, remdamasis tuomet, privalo sukurti naują socialistinę kultūrą dėl visos žmonijos, nepajudinama lygybę ir brolybę visų darbo žmonių pasaulyje".

Tai tikrai tokiu būdu marksistai - leninistai gali interpretuoti humanizmą, ir tas yra tikrumoje humanitarinė socializmo esmė.

(Šios ištraukos iš straipsnio, tilpusio TSRS KP žurnalo. Lietuvių kalbon verta iš angliško Canadian Tribune vertimo. — Red.)

Kinai Katalikai Neklausys Popiežiaus

PEKING. — Kinijos katalikai palaikys su popiežium tikrai dvasinius ryšius, sako tėvas Franciscus Ly, Pekingo generalis vikaras. "Vatikanas nuolatini ai priešinasi socialistinėms šalinims", sako jis, "o Kinijos katalikų bažnyčia nusistatė eiti socialistiniu keliu, kad religiniai reikalai būtų vedami Kinijos katalikų".

Kinijos katalikai sudarė savo asociaciją, kuri tvarkysis nepriugulmingai nuo Vatikano. Kinijoje esą keturi milijonai katalikų.

SUSTREIKAVO 3,000 TORONTO PLUMBERIŲ

TORONTO. — Pirmadienį išėjo į streiką 3,000 plumberių. Jie reikalauja pakelti algas 56 centais į valandą. Dabar jie gauna \$2.50 į valandą. Samdytojai sutinka pridėti 15 centų į valandą.

Streikas nepaliečia savivaldybių, provincialių ir federalių namų, taipgi ir Kados Nacionalės Parodos.

Mokyto

Pro Nematoma

Iš Pietų Afrikos festivalį prasiūtiolika žmonės šimt iš jų n Anglijoje. At tarpe yra du ir būras ir Morisa kurio motina g voje. Tai plač nuvargusiomis plaukų sruog niuose.

Vykti į festivalį ja Morisas, buv delė delegacija atstovai nuo mažumų ir gendinusių kraštų tūkstantinės jos, kurios r ministro pirmi nuo ryto iki v duodavo: "P va!" "Pasus į šimtai peticijų dėjo. Policija v gairininkų pa dešimt žmonių dinta į kalėjim risas emė rū Londoną — į sostinę. Tai bu ja — reikėjo u lę anketų, apsi lių" žmonių re mis. Morisas ryžtasi, kai Lo do į lėktuvą. Maskvon. Gri pasų įstatymo laukia du me Morisas — ang kytojas. Artėja moji, bet jis n Londone jis su atleido iš darb

Triukšmingose Festivalio Gat

Maniežo aik versta milžiniš Pasimainydam orkestrai, ore gailškos ugn vaikščiojo graž kviesdamos da joje be praloš provizuotame t konkurse, drai nai. Tik jis v atokiai, netur pasitraukti ir nerūpestingai sukūrį. Taip me su Morisu. sidžiaugė mus gai, gal būt, t kai spaudė m klausinėjo apie Paberžę ir Kur tinos gimtinę kaip galima at tuva.

— Dabar m Pietų Afrikoje kas pas mus d gerai žinote v tų Afriką?

Ir jis pra neprašomas, Jautėsi, kad

Mokytojas iš Pietų Afrikos

Pro Nematomą Uždaugą

Iš Pietų Afrikos Sąjungos festivalį prasiveržė tik keturiolika žmonių. Ir tai dešimt iš jų nuolat gyvena Anglijoje. Atvažiuosiu jų tarpe yra du indusai, vienas būras ir Morisas Podbrejus, kurio motina gyvena Lietuvoje. Tai plačiapetis vyras, nuvargusiomis akimis ir žilų plaukų sruogomis smilkiniuose.

Vykti į festivalį, pasakoją Morisas, buvo išrinkta didelė delegacija. Joje buvo atstovai nuo visų tautinių mažumų ir genčių, apgyvendinusių kraštą. Tačiau nei tūkstantinės demonstracijos, kurios rinkdavosi prie ministro pirmininko rūmų ir nuo ryto iki vakarų skanduo: "Pasus į Maskvą!", "Pasus į Maskvą!", nei šimtai peticijų nieko nepadėjo. Policija vaikė minią su gaisrininkų pagalba. Keliasdešimt žmonių buvo pasodinti į kalėjimą. Tada Morisas ėmė rūpintis pasą į Londoną — į metropolijos sostinę. Tai buvo ilga istorija — reikėjo užpildyti begalę anketų, apsirūpinti "lojalų" žmonių rekomendacijomis. Morisas žinojo, kam ryžtasi, kai Londone persėdo į lėktuvą, skrendantį Maskvon. Grįžus į šalį, už pasų įstatymo pažeidimą jo laukia du metai kalėjimo. Morisas — anglų kalbos mokytojas. Artėja rugsėjo pirmoji, bet jis neskuba namo. Jam ten nėra ką veikti. Dar Londone jis sužinojo, kad jį atleido iš darbo.

Triukšmingose Festivalio Gatvėse

Maniežo aikštė buvo pavesta milžiniška šokių sale. Pasimainydami grojo keli orkestrai, ore skraidė bengališkos ugnys. Minioje vaikščiojo gražios merginos, kviesdamos dalyvauti loterijoje be pralošimų arba improvizuotame tautinių šokių konkurse, draikėsi serpantinai. Tik jis vienas stovėjo atokiai, neturėdamas jėgų pasitraukti ir negalėdamas nerūpestingai pasinerti į tą sūkurį. Taip mes susipažinome su Morisu. Jis labai apsidžiaugė mus sutikęs. Jiš ilgai, gal būt, net konvulsiskai spaudė mums rankas, klausinėjo apie Lietuvą, apie Paberžę ir Kurklius — motinos gimtinę, klausinėjo, kaip galima atvažiuoti į Lietuvą.

— Dabar mes gyvenam Pietų Afrikoje. Jūs žinote, kas pas mus darosi? Ar jūs gerai žinote viską apie Pietų Afriką?

Ir jis pradėjo pasakoti neprašomas, neraginamas. Jautėsi, kad žodžiai jam

pritvinko, kad jis jaučia pareigą kalbėti už tuos delegacijos narius, kuriems nepavyko pasiekti Maskvą, ir už tuos žmones nuo Oranžo, Natalio, Transilvanijos, nuo Vakarų kranto ir Pietų kranto, kurie įgaliojo jį vykti į Maskvą ir viso pasaulio žmonėms pasakoti tiesą apie Afriką. Greitai drauge su Morisu "persikėlėme" į Johannesburgą, lankėmės priemiesčių bakūzėse, žingsniavome begalinėmis savanomis, dulkančiomis raudonai. Aplink susirinko didelis būrys delegatų. Ir iš tikro, buvo neįmanoma neklausyti Moriso, kaip matyti, patyrusio kalbėtojo, — tiek višinės jėgos, tiek sukoncentruoto skausmo buvo jo balse.

— Segregacija. Ką žinote apie segregaciją jūs, žmonės, gimę socializmo šalyje? — klausė Morisas. — Gal būt, mes manome, kad tai tik klausimas apie tai, kokias vietas užimti autobuse? Morisas pasakoja apie niekingą procedūrą, kurią turi pereiti kiekvienas Pietų Afrikos gyventojas. Tiriama žmogaus veido oda, nosies forma, specialiuose aparatuose ir per mikroskopą tiriami plaukai. Taip nustatomas "europietiškos rasės grynumas". Tyrimo išvados labai svarbios — nuo jų priklauso, su kuo jūs galite vestis, kur gyventi, kokį gauti atlyginimą. Europiečių kilmės darbininkams nustatytas minimumas — 10 svarų per savaitę. O spalvotieji arba maišytieji gauna du, pusantro svaro, vieną svarą per savaitę. To neužtenka tam, kad nors alkanai prasimaitinti. Baltojo ir spalvotojo vedybos baudžiamos kalėjimu, griežta to įstatymo saugojimą kontroliuoja speciali policija. Tokios vedybos, žinoma, neregistruojamos. Kalėjimas laukia ir to spalvotojo, kuris užsimanytų apsigyventi miesto centre. Negana to, policija vykdo taip vadinamą "zonų" politiką. Karts nuo karto kuri nors priemiesčio gatvė paskelbiama "baltąja". Visi spalvotieji gyventojai iškraustomi. Prekybininkams, smulkiems amatiniinkams tai reiškia krachą. Šalis padalinta į narvus žmonėms. Kiekvienas spalvotasis turi turėti pasą (kurį pasirašo plantacijos arba fabriko savininkas). Jeigu kaimo gyventoją sugaus mieste, jeigu vieno rajono gyventojas pasirodys kitame, jeigu spalvotasis kiekvieną momentą neturės su savim pasą — už visa tai gresia kalėjimas. Tokiu būdu vyriausybė nori pasiekti, kad baltieji su negrais

susitikinėtų kuo rečiau, kad nacionalinio susipratimo idėjų plitimas būtų suparalizuotas. Spalvotiems atskiros mokyklos su atskira programa, siekiančia apmulkinti mokinius ir duoti jiems kuo mažiau bendrų žinių, jiems iš esmės uždraustas įėjimas į universitetus.

Du Milijonai Ir Dešimt Milijonų

— Jūs nelabai įtikinčiai pasakojate, — pertraukė Morisą jaunas anglas, sprendžiant iš emblemos, Londono universiteto studentas. — Jeigu negrams nepatiktų tokią tvarką, jie galėtų ją pakeisti. Juk jų dauguma, ir pas jus parlamentinė sistema!

Maskvos festivalis — taurus susitikimas, ir Morisas stengiasi nugalėti savo temperamentą. Jis atsako labai tyliai:

— Tiesa, negrai turi balsavimo teisę. Ir jų dešimt milijonų, tuo tarpu kai baltųjų tik du. Bet ar jūs žinote, kad spalvotieji negali balsuoti drauge su baltaisiais? Parlamente 156 vietos, 153 išrenka baltieji. Likusius tris renka dešimt milijonų negrų. Tačiau ir tai jie gali rinkti tik baltąjį — būti išrinktu negras negali. Ir to negana. Kiti 153 parlamento nariai gali nepripažinti negrų deputatų. Štai kas neseniai įvyko Keip-Vestern provincijoje. Čia buviai rinkėjai savo deputatų išrinko teisininką Semą Kahną — buvusį komunistą (kompartija Pietų Afrikoje šiuo metu paleista). Parlamentas atsisakė pripažinti jo išrinkimą. Buvo paskirti nauji rinkimai. Juose absoliučią balsų daugumą gavo žurnalistas Brianas Bantingas, bet jis irgi nebuvo priimtas į parlamentą. Sekančiuose rinkimuose visa sritis vieningai balsavo už masių mylimą profsąjungų veikėją Rojų Aleksanderį, bet, žinoma, tie rinkimai ir-

gi nebuvo pripažinti...

"Aš Neagituoju"

— Sakykite, — visa užraudusi klausia Morisą jauną mokytoją, — ar jūs, kaip mokytojas, galite kalbėti tiesą savo mokiniams? Kalbėti apie visa?

Morisas pasakoja, kad tai beveik neįmanoma. Jis dėsto europiečių mokykloje, ir vadovybė, labai budri, ypač jo atžvilgiu. Jau kelis kartus jį kiško iš vietos į vietą. Be to, europiečių vaikai nuo pat kūdikystės išauklėti kolonialistų dvasioje. Čia buvius jie įprato matyti darbinų gyvulių vietoje. Bet ir tarp jų ponaičiųukų pasitaiko nesugadintų sielų.

— Aš jų neagituoju — tai gali baigtis kulka į kaktą, — sako Morisas. — Kartais su savo mokiniais aš išeinu pasivaikščioti į negrų kvartalus. Protingiems to užtenka. Tegul stebisi ir baisesi. Jeigu mane klausia — atsakau. Kartais duodu knygutę pasiskaityti. Ir tik labai retai leidžiu pas save rinktis, — šypsosi Morisas Podbrejus.

Ir sveičiui, ir mums seniai laikas į viešbutį. Jau aušta. Tiesa, mes ne vieni tą vėlavą valandą Maskvos gatvėse. Ant suoliukų, krantinės atramų, visur pamatysi būrelius žmonių. Kalbasi jaunimas iš įvairių šalių, ir jų kalba viena — tai tarpusavio supratimo kalba. Dabar Maksvoje kažkaip tapo absoliučiai akivaizdu, kad atstumai, skiriantieji penkis kontinentus, liko tik istorinė sąvoka — visi mes vienodi, visi mes broliai, apgyvendinę ir išpuošę planetą Žemę. Nesinori skirtis.

— Kiek jums metų, Morisai?

— Dvidešimt ketveri. Jūs stebėtės? Pas mus, Pietų Afrikoje, dabar viskas darosi greitai — arba greitai įgyja nuosavus dvarus, arba, štai, žilus smilkinius.

A. Čekuolis

Sveikata

Skysčiai ir Gėralai

Neminėjau sriubų, skysčių, gėralų. Be jų, žinoma, negalima. Žmogaus kūno trys ketvirtadaliai tai vis vanduo, skysčiai. Tai skysčių reikia, bet ir čia su saiku. Vasaros metu, kai tenka daug prakaituoti, daugiau reikia skysčių. Jaunam ir suaugusiam žmogui skysčių reikia daugiau, nekaip senyvam. Apyjauniam reikia iš viso gal ir aštuoneto stiklų maišytų skysčių per parą: atseit, vandens, sriubos, vaisių sunkos, kokio gėrimo — kavos, arbatos ar jų pakaitalo.

Sriubų esti visokių. Maitingumo ten nedaug, tik kad skoni ir apetitą patenkina. Riebiam žmogui geriau susilaikyti nuo sriubos, senyvam irgi taip pat. Kita sriuba gal būtų ir neprošal, kad ne tie visokie pridėkai, priekoniai: jie dažnai per daug įjaušina vidurius.

Vandens gali atsigert, tik jau neperšalto, ir neperdaug. Geriau pienas, vaisiai, vaisių sunka, lengva kava, arbata ir jų pakaitalai. Kava ir arbata, stiklą kitą į dieną — pravartu, ypač paryčiais. "Minkštieji" gėralai tinka, bet irgi nuosaikiai. Jau ką gert kokią coca cola, pepsicola ar panašų sintetiską mišinį, tai jau daug geriau vaisių sunka.

O "macnesnio"? Tabu. Uždrausta, užginta. Labai retkarčiais, kai nėra kitko, galima ir alaus. Bet... didelis bet. "Nuo alaus galvą skaus..." Nuo alaus pasidarysi išpurtes, riebus, stugležes. Ir alus, vynas, degtinė, likerai — visi alkoholiniai, spiritiniai gėralai nuodingi. Visi tai puikiai žinote, o vis dėlto nė neužsimerkę, gryna valia ir ryžtu — nuodijate save, be atodairos, gadinate savo brangią sveikatą ir greičiau žengiate žemyn, į karštą... Čia giesmelė trumpa ir aiški. Neturi, žmogel, valios, neturi nugaraulio, na, ką gi padarysi: tavo valia... Trank, kaip teliukas buza. Sugadinsi smegenis, protą, nervus, kepenis ir visą muziką. Atitaisyti keblu arba ir negalima. Kas sudeginta, sudžiovinta, to jau nebeatgaivinsi. Tai ir neapgaudinėk savęs: paikai ir lengvabūdiškai. Ne g e r k. N e g e r k.

J. J. Kaškiaučiūs, M. D.

JAKARTA. — Indonezijos valdžia pakvietė Jakartone visus aukštus karininkus, kurie Celebese, Sumatroje ir kitose srityse vadovauja taip vadinamoms sukilėlių valdžioms. Valdžia nori su jais konferuoti ir bandyti atsteigti krašte viešnybę.

New Yorke pasireiškė jaunų žmogžudžių ir plėšikų gaujos. Siemet jie nužudė jau 22 asmenis. Policija i-

masi griežtų priemonių. Nuotraukoje matote policininkus imant instrukcijas iš viršininko.

Montrealo žinios

Visko po biskį

B. Petronis su šeima iš Ontario lankėsi Montreale pas tėvus bei pažįstamus.

B. Petronis savo laiku buvo gana aktyvus draugas tarp Montrealo lietuvių jaunimo.

Elena Marcinkevičienė turėjo sunkią operaciją ant vidurių. Dabartiniu laiku išsisi poilsio namuose.

Linkim draugei kuo greičiau atgauti sveikatą.

Mrs. Marshall su vyru (Lepeskaitė) grįždami iš Francijos ir Anglijos buvo sustoję Montreale ir aplankė tėvelių pažįstamus. Po to grįžo į Winnipegą.

P. Skripkienės sesutė iš Jungtinių Valstijų praleido savo vakacijas Montreale pas švogerį J. Skripką ir grįžo į JAV.

J. Robertson, 47 metų amžiaus Montrealo Star dar-

bininkas, važiuodamas pas žmoną ir vaikus į vasarnamį, staiga mirė automobilyje prie vairo. Mirties priežastis — širdies liga.

Bell Telephone Co. nori pakelti mokesį už telefoną nuo 15 iki 17 centų į mėnesį.

Majoras Jean Drapeau sako, kad jis priešinsis, o man atrodo, kad majoras tik burną aušina arba nori pasirodyti liaudies draugu. Mat rikimai neužilgo.

Kilo gaisras St. James katedroj. Kas svarbiausia, kad tas įvyko laike mišių. Ir kaip dabar išaiškinti: kunigai sako, kad niekas neatsitinka be dievo valios. Nejaugi dievas norėjo sudeginti savo namą ir basimeldžiančius kunigus ir parapijonus.

Montrealo universitetų ir koledžių studentai protestuoja prieš pakėlimą mokes-

čio už mokslą.

Jeigu mokestis nebus sumažintas, tai neturtingesnių tėvų vaikams bus dar sunkiau pasiekti mokslą.

George Alard, 37 metų, išprotėjęs nužudė žmoną ir sūnų ir pats nusižudė uždegęs namą.

Policija įsiveržusi vidun išgelbėjo 10 metų dukterį. Žmogžudystės ir saužudystės priežastis nežinoma.

Montreale lankėsi federalis darbo ministras Star ir pridėjo bedarbiams pagerinti būvį.

Lietuviška patarlė sako: "Pagyvensim, pamatysim, kaip tas šlubis šoks".

Montrealo miesto rinkimai įvyks spalio 28 dieną. Manoma, kad bus 342,000 balsuotojų. 1954 metų rinkimuose buvo 309,717 balsuotojų.

Nesnauskit ir užsiregistruokit ir žinokit, už ką balsuoti.

Mario Malacarme, 3845 Linton Ave., sugrįžo namo po švenčių ir rado, kad būta vagių namuose ir pavogta \$6,800.

Taigi, nelaikykit pinigų namuose. desniems parengimams. Bus Reikalauja iš Jean Bedard Ltd. ir Quebec Hydro \$276,351 už pernai įvykusią eksploziją, kurios metu žuvo septyni žmonės.

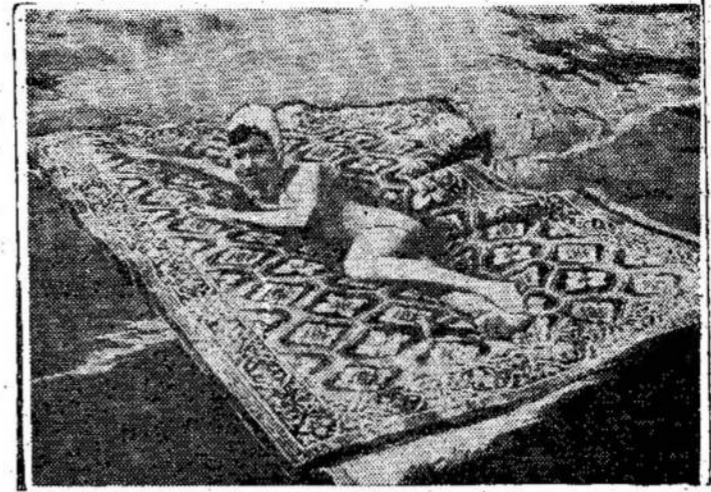
Atlyginimo ieško giminės.

Philip A. Hanley praneša, kad montrealiečiai labai nuosirdūs ir žmoniški. Tai labai gerai.

Bet klausimas kyla, kur buvo jų žmoniškumas 1930 metais, kuomet bedarbiai buvo mušami ir stumdomi, kai jie ieškojo darbo ar pašalpos.

Per pirmus šešius mėnesius 1957 metais buvo užmušta ant kelių 346 žmonės Kvebeko provincijoje, 26 daugiau, negu tuom pat laiku pernai.

Montrealietis

Japonai išrado karpeta, kuri galima pasikloti ant vandens ir gulėti. Tai labai geras atradimas dėl dykaduo-

nių atsivėsiniui karštą dieną. Sako karpetas neima vandens ir turi pajėgą išlaikyti nemažą svorį.

Palūkėk -- Mes Draugai

Jonas Kaškaitis

Palūkėk — mes draugai Nesimatę ilgai:

Kam skubėt? Dar anksti. Ką? Dalykai prasti?

Ką namus palikai? — Nei pati, nei vaikai. . .

Nepabėgs tau namai — Pakalnėlėj žemai.

Ką? Pas'ilgai žmonos? Pavydumo pilnos?

Su kaimyne savo Jai ramesnė galva:

Priplepės, prikalbės — Be naudos, be garbės. . .

Prisisiurbis alaus, Beknapsėdama snaus. . .

O dėl tų tai vaikų — Ir minėti klaiku. . .

Nebeklauso vaikai? Nebe tie jau laikai. . .

Išsiskirstė seniai? Nepagriebs jų velniai?

Nesugaudai mergos? Kaip paklos — taip miegos. . .

Gali būti ramus, Kiek pamiršęs namus:

Pakalbėkim verčiau, Kam klaustuką stačiau.

Pagalvok, paklausk, Tark man žodį išsyk:

Ko'! tu taip sutįžai? Kaip vėžys, įstrižai? . .

Lyg urvan įlindai, Ar versmėn paskendai.

Nemalonūs gandai — Išsisukti vis bandai. . .

Tu šnipų nusigandai, Ką dūkėja andai?

Juk atlyžo šnipai —

Kaip vorai, įkypai. Tai sakyk, ko tyli?

Kam slapytbė gili? Kam nutrūko giesmė?

Kam išdžiūvo versmė? Atgiedota giesmė?

Jau išseko versmė? Nesakyk! Taip nėra —

Kam akis ta žvaira? Pasakyk atvirai,

Kam tu šitai darai? Taip pelėt sarmata!

Gal' paitr sveikata. Argi toks tu bailys?

Ar begėdis bėgyls? Renegatas — ir tai

Pagalvotų rimtai. Ne, ne toks tu buvai!

Kiek pačėkų gavai? Kur raudona gija?

Kur širdies žarija? Negalėjai pamest,

Negalėjo užgest. Tebetišo gija

Ir tebėr žarija, — Tik pamojai ranka —

Bet ugnelė menka Tebežirbsi blausiai,

Tik tu jos neklausai: Apsiklojo plonais,

It pūkai, pelenais. . . Na, pelėt bus gana:

Štai jau aušta diena! Sukrutėk, suspurdėk

Ir darban sujudėk! Lysk iš urvo oran —

Vėl pasaulin tikran! Kaip kiti, taip ir tu —

Eikim svietan kartu. Tinginiuoti negražu —

Pajudėk pamažu! Vėl gyvent eime:

Bus smagi, ir giesmė! Ir gyvent bus prasmė,

Kai nauja plis giesmė. Iš širdies smuks angis —

Ir žaidza jai pagis. Ir tau akys nušvis —

Maloniau bus užvis. Ir dėl darbo paties

Dažnas rankas išties. Ir šveikesnis jausies,

Nesopės ir ausies. Būsi kitas žmogus —

Bendražygis smagus. Vis progreso plentu

Koja kojon kartu! Sažiningam darbe —

Bendra laimė, garbė! Birž. 19, 1957

WINDSOR

Dry Cleaners & Dyers Co. Ltd.

Valome visokius drabužius, gardinas, blankietus, lovy uždaugalus, karpetus, chesterfieldus ir bile ka, tas tik yra Jūsų namuose.

Windsor yra viena iš vėliausių ir moderniškiausių Dry Cleaning šapų Montreale. Greitas patarnavimas.

20 Metų Patyrimas Garantuoja Darbą

Dabar Mes Turime Naujai Įrengtą Moderniškiausią Storage

dėl apsaugojimo nuo sudegimo, pavogimo, šilumos ir kandžių sugadinimo.

Prašome Visus Siųsti Savo
FURCOATUS - FUTRAS
Žieminius ir Vasariškus Drabužius |
Mūsų Modernišką Storage.

Savininkai:
A. Kersys, P. Petrusis, P. Keršulis, A. Greibus

1205 Chruuch Ave. TRENmore 6679
VERDUN, QUE.

Dr. Roman Pniewski

Daugelį Metų Praktikuojęs Didelėse Ligoninėse ir Klinikose Europoje ir Amerikoje

Specialistas Vidaus Ligų, Akušerijos ir Venerinių ligų

3537 PARK AVE. - Montreal - Tel. HA. 7623
Valandos: Nuo 3 iki 9 val. po pietų

DOVANŲ SIUNTINIAI Į TARYBŲ SAJUNGĄ IR KITUS TARYBINIUS KRAŠTUS

Su malonumu pranešame, kad PAGERINOME MAISTO, TEKSTILĖS ir VAISTŲ bei kitų dalykų persiuntimą

Prašykite mūsų naujo kainoraščio ir informacijų pas

Montrealo Atstovą
Mr. Manfred Kory
Mūsų kainos žemiausios Kanadoje ir JAV.

JŪS GALITE PILNAI pasitikėti Kanados didžiausia ir labiausiai prityrusia dovanų siuntinių persiuntimo firma

International Gift Parcel Service
1126 SHERBROOKE ST. W. — Tel.: BElair 4860
Montreal 2, P. Q., Canada

Rugpjūčio 30, 1957,

Ivair

Svorio Nur

Dažnai te televiziją ga piles, kuriu lingu būdu visai nepris gymu.

Sakoma merikiečiai, terys, išleid ko bent \$10 pilių, bet l nuo per dat ir saldaus ka kaip bu

Bet tai d Dr. S. Wi per 25 met tukimo p Kongresine cijų komisi žmonėms vi žinimui nut

Siunti

Si

Taipgi p publikas odos, ir Atdar

Siųskite

314 I

Siunčiam m Siuntir Pas

A IŠ

DOM

Gal kuriems siųsdami telefonuc Mes dab

Taipgi t

11

LE. 6

Ivairenybės

Svorio Numetimas

Dažnai tenka girdėti per televiziją garsinanant visokias pilies, kurios tiesiog stebuklingu būdu numazina svorį visai neprisilaikant su valgymu.

Sakoma, kad nutukę amerikiečiai, daugiausia moterys, išleidžia per metus laiko bent \$100,000,000 ant tų pilių, bet kurie nesusilaiko nuo per daug ar per riebaus ir saldaus valgymo pasilieka kaip buvę nutukę.

Bet tai dar ne viskas.

Dr. S. William Kalb, kuris per 25 metus studijuoja nutukimo problemas, sakė Kongresinei valdžios operacijų komisijai, jog piršimas žmonėms visokių pilių sumažinimui nutukimo yra klas-

ta.

Iki šiol dar nėra atrasta kito būdo numesti svorį kaip tik dieta — sumažinimas valgymo ir susilaikymas nuo valgymo tų dalykų, kurie nutukina žmogų.

Reikia valgyti tik tiek, kiek žmogus išieškoja jėgos ir energijos, kad nesusidarytų maisto perviršis, kas tukina žmogų.

Gerokai nutukusiems reikia mažiau valgyti, kaip reikalinga išieškojimui, kad pas juos susikaupęs riebumas eikvotųsi.

Kurie mano, kad jie gali valgyti kada nori ir kiek nori, taipgi ir ką nori, bet imdami pilies numes svorį, apgaulioja save ir moka pinigų apgavikams, kurie garsina tas pilies.

Kaip kontroliuoti su valgytu, žinoma, reikalingas gero daktaro nurodymas.

Dr. Kalb taipgi sakė, kad garsinimai, jog moterys gaudamos masažus gali numesti svorį ir pagražinti save yra klaida. Bandymai ant 40 moterų parodė, jog numetė svorio tik tos, kurios laikėsi joms nustatytos dietos, o vien masažai nieko negelbėjo.

Du komisijos nariai, klausinėję Dr. Kalb, irgi yra "persunkūs". Kongresmanas Blatnik sveria 190 svarų, o kongr. Meader — 210 svarų. Jie klausė, ar vaikščiojimas pagelbsti numazinti svorį?

— Jei greitokai eitum 33 mylias numestum vieną svarą, — atsakė Dr. Kalb.

Abu šie kongresmanai sakė įmsis žygių baudimui klatingų medikalių skelbimų kompanijas ir pavienius asmenis.

Dr. Kalb tyrinėjimai davė

ir kitų įdomių davyčių:

Apie 72 nuošimčiai nutukusių yra anemikai (mažakraujai).

Apie 18 nuošimčių turi diabetes (cukraligę).

Apie 37 nuošimčiai turi psichogenikos suirimą (nervų ligą), ir 7 nuošimčiai turi gall bloderio ligą.

Siems ypač pavojinga imti kokias pilies ar kitaip bandyti numazinti svorį be gero medikalių ištyrimo ir nustatymo dietos.

Taipgi, garsinamos pilies ne vien svorio nenumazina, bet daugeliui nutukusių, per sunkių dėl savo dydžio, dar gali būti fatališkos, gyvybei pavojingos.

Ne vien svorio numetimo pilių garsinimai yra klatingi ir gali būti pavojingi, bet daugelio "stebuklingų" vaisių garsinimai per televiziją eina nuo klastos iki kriminalystės.

Juk yra lengvatikių, kurie bile ką "žingeidais" pirmą sykį užgirdę patiki.

A-n-s

Admiroliteto fasada Leningrade. Mūsų delegacija, kada lankysis Leningrade, greičiausiai atsilankys ir čia.

Siuntiniai iš Hamiltono į LIETUVĄ

Siuntiniai eina per "Ukrainska Knyha"

HAMILTON OVERSEAS PARCEL SERVICE

1145 KING ST. EAST
Telephone: LI-51724

Taipgi priimam siuntinius į visas kitas TSRS respublikas. Pas mus yra daug įvairios medžiagos, odos, ir kitų daiktų dėl siuntinių.

Atdara kasdien nuo 9 val. ryto iki 7 val. vak. išskiriant pirmadienius.

Siųskite Siuntinius į Lietuvą ir Kitus TSRS Kraštus
Per Lietuvišką Įstaigą

Sakas Parcel Service

Siunčiame per Ukrainiska Knyha
314 BARTON ST. E., HAMILTON, ONT.
Tel. JA. 99870

Siunčiame jūsų pačių sudarytus medžiagų, avalynės, maisto ir vaistų siuntinius iki 19 svarų. Siuntiniai pilnai garantuoti ir siuntėjo apmokėti. Pas mus galite įsigyti medžiagų, drabužių, skarelų, odos ir avalynės.

Atdara nuo 10 val. ryto iki 7 val. vak.
Išskyrus Sekmdienius ir pirmadienius

DOMES!!!

Gal turite šeimą, draugų ar giminių Europoje kuriems reikia pagalbos? — Išgelbėkit gyvybę pasiūsdami svarbių medikamentų ir vaistų. — Rašykit, telefonuokit ar užeiokit į mūsų vaistinę ir pasiteiraukit. Mes dabar turime orinį susisiekimą su tarybinėmis respublikomis

Taipgi turime polio čiepu (nuo vaikų paralyžiaus)

VALTMAN'O

DEPENDABLE DRUG STORE

1147 Dundas St. W. ties Ossington
Priešais "Ukrainska Knyha"

LE. 6-2139

Toronto

Dėl Siuntinių į Tarybų Lietuvą

ir kitas Tarybų Sąjungos Respublikas

UKRAINSKA KNYHA

Suteikia Patogiausį ir Greičiausį Patarnavimą

Priimam persiuntimui gatavai sudarytus siuntinius iš naujų ar dėvėtų drabužių, medžiagos, avalynės, medikamentų, maisto ir kitko.

Muitas ir kitos persiuntimo išlaidos apmokamos per mūsų firmą ir gavėjui nieko nebereikia primokėti.

UKRAINSKA KNYHA Centras ir Skyriai Randasi:

TORONTE:

1162 Dundas St. W. — 2223 Dundas St. W.

WINNIPEG: — 887 Main St.

EDMONTONE: — 10803 — 95 St.

VANKUVERYJE: — 652 Kingsway St.

PROVINCIOJŲ GYVENANČIŲ DEMESIUI:

Norėdami pasiūsti savo siuntinius, galite juos prisiūsti į mūsų firmos centrą ar bile skyrių dėl persiuntimo. Savo laiške privalote įdėti sąrašą siunčiamų dalykų ir kiek už juos buvo mokėta atskirai. Tada mes patikrinsime daiktus ir nustatysime maito sumą ir jums pranešime, kartu nurodysime ir kitas persiuntimo išlaidas. Gavę nuo jūsų mokesį, siuntinį pasiūsisime be jokių užvilkinimų, kaip galima greičiau.

LABAI SVARBU nurodyti aiškų ir teisingą adresą, kam siuntinys yra siunčiamas. Daiktai dėl vieno siuntinio (kol nesupakuoti) turi sverti nedaugiau kaip 17½ svaro.

TORONTO IR APYLINKĖS GYVENTOJŲ DEMESIUI:

Pranešame, kad jau yra atidarytas ir veikia mūsų įstaigos skyrius Toronte sekančiu adresu:

UKRAINSKA KNYHA

2223 Dundas St. W. — LE. 7-1422

Toronto skyriuje ir centrinėje raštinėje turime gerą pasirinkimą įvairių medžiagų, drabužių, avalynės bei odos dėl siuntinių.

Toronto skyrius ir centrinė raštinė atdara kas dieną nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Sekmdieniais ir pirmadieniais uždaryta.

Rašant mums laiškus, prašome rašyti anglų kalba.

Centrinė raštinė:

UKRAINSKA KNYHA

1162 Dundas St. W., Toronto 3, Ont.

Telefonas: LE. 2-8928

JUSTAS PALECKIS

Nuo Paryžiaus Ligi Marselio

Rodos, jau laikas būtų priprasti prie mūsų laikais jau taip paprasto susisieki-mo greičio. O vis dėlto ap-ima savotiškas jausmas kai apie 14 valandų pakilęs iš Maskvos aerodromo, jau tą patį vakarą vaikštai Paryžiaus bulvarais.

Nors pirmą kartą esu Pa-ryžiuje, bet rodosi, kad at-vykau į senai pažįstamą miestą — taip daug apie jį skaityta, galvota, tokių vaizdingų pasakojimų apie jį girdėta. Ir, dar važiuoda-mas iš aerodromo per auto-mobilio langą matau vaizdą, lyg skubiai patvirtinantį vieną tų daugelio pasakoji-mų. Porelė, kuri ėjo gatve apsikabinusi, staiga ima bu-čiuotis... Taip čia priimta, niekas tuo nesistebi, tai ti-piškas paryžietiškas vaiz-das. Ir daug galėtų papasa-koti apie vaizdus, liudijan-čius apie legendą arba prie-žodžiu tapusį paryžiečių pa-pročių laisvumą. Tuo labiau, kad tai buvo pats gražiaus-ias pavasario laikas su veš-čiai sužaliavusiais medžiais, nuostabiomis gėlėmis, pra-žydusiomis daugybė klombų, kada pats oras dvelkia švelnumu ir romantika.

Tačiau mes, grupė tarybi-nių parlamentarų, atradome Paryžių susirūpinusį. Tai buvo susirūpinimas dėl dau-gelio klausimų, kuriuos su-prato ne tik mūsų kolegos Prancūzijos parlamento na-riai, bet kurie tapo plačių masių rūpesčiu.

Mes atvykome kaip tik išvakarėse geležinkeliečių paskelbto 48 valandų strei-ko, kuris įvyko balandžio 17 ir 18 d.d. Tai buvo ne vien ekonominio pobūdžio streikas, kuriuo darbininkų klasė norėjo priimti apie vis plačiau išsižiojančias žirkles tarp uždario ir nuolat au-gančių kainų. Tuo streiku geležinkeliečiai pademonst-ravo nepasitenkinimą politi-ka, kurią vykdė vyriausybė, nešiojanti socialistinės vy-riausybės vardą. Jie priminė, kad darbininkų reikala-vimus būtų lengva įvykdyti ir liaudies gerovę pakelti nutraukus beprasmingą ka-rą Alžyre, kurs kasdien rei-ka lauja arti dviejų milijar-dų frankų išlaidų, o taip pat išsižadėjus ginklavimo si-kenktynių.

Ir be streiko Paryžiaus gatvėmis sunku pravažiuoti dėl didelio automobilių skai-čiaus. Centrinėse gatvėse mašinų susigrūdimas spar-taus judėjimo valandomis būna toks didelis, kad tegal-ima žingsniu važiuoti. Už-tat esą reiškinį, kada au-

tomobilų savininkai, norė-dami kur nors skubiai pa-tekti, pastato mašiną prie metro stoties, o patys metro nuvažiuoja į reikiamą vietą.

Ką gi bekalbėti apie tas dvi dienas, kada sustreika-vo Paryžiaus autobusai ir metro, kurs yra svarbiaus-ia paryžiečių susisieki-mo priemonė! Tomis dienomis automobilių spūstis buvo nepaprasta, nes važiuo vi-sa, kas tik gali judėti. Pa-judėjo dauguma tų mašinų, kurios paprastai stovi abiem gatvių pusėm, nes neužten-ka garažų. Rikiuotėn stojo ir seniausių, muziejinių mar-kių automobiliai, ir sunkve-žimiai, ir motociklai, ir dvi-račiai, ir triračiai... Susi-kišimas centrinėse gatvė-se buvo neapsakomas. Judė-jimo reguliuotojai policininkai su baltomis lazdelėmis ir pirtinėmis su baltais kragais, lyg galvos neteke, plūšė stengdamiesi palaiky-ti tvarką toje besiveržian-čioje srovėje, kurią aplenk-davo pėsčiųjų minios.

Kaip tik pirmą streiko dieną turėjome 8 val. ryto išvykti į "Reno" įmonę, bet mašinos tegalėjo iki "Am-basador" viešbučio atvykti tik apie 10 valandą. Pavė-luoti tomis dienomis teko visur, kur tik važiuome, nes negalėjo prasiveržti.

Važiuojant į priėmimą Tarybų Sąjungos Pasiunti-nybėn pastebėjome kažkokį didelį policijos subruzdimą. Daugybė policininkų susibū-rė gatvėse, stovėjo keletas policijos mašinų. Pasirodo, tai būta ties Darbo minist-rijos rūmais. Ten buvusi at-vykusi kelių šimtų darbinin-kų minia ir norėjo įteikti sa-vo reikalavimus Darbo mi-nisterijai. Bet policija mi-nios neleido, ėmė sklaidyti ją, mušti lazdomis, laistyti iš ugniagesių siurblių. Ma-čiusieji pasakoja, kad tai būvę šturpūs vaizdai.

Tie epizodai milijoninio miesto gyvenime priminė apie rimtasias Prancūzijos gyvenimo problemas, apie kurias mums teko išgirsti jau pirmuose susitikimuose su prancūzų politikais.

Negalėčiau ant greitųjų pasakyti, kas šiuo metu yra populiariausia Prancūzijoje, bet jau trumpai pabuvojus paaiškėjo, kad nepopula-riaisi ten yra trys dalykai — generolas Špeidelis, ka-ras Alžyre ir amerikiečių į-sigalėjimas.

Su jais siejasi ir tie eko-nominiai sunkumai, kuriuos pergyvena Prancūzija ir vis skaudžiau jaučia jos liaudis. Užtenka priminti, kad defi-citas valstybės biudžete per

metus išaugo iš 1,000 iki 1,500 milijardų frankų, o užsienio prekyboje šiemet žada išaugti ligi 500 mili-jardų frankų. Taupymo ir naujų mokesčių projektai, kuriuos siūlo finansų minist-ras Ramadje numato duoti apie 400 milijardų frankų. Tačiau apskaičiuojama, kad karas Alžyre kaštuos šiemet apie 640 milijardų. Jau taip pigus frankas (kurio kursas Bub. 11,43 už 1,000 frankų), o jis gresia dar nukristi ir infliacijos baimė nuolat jaudina prancūzus.

Iš paviršiaus žiūrint ir matant prekių gausumą vit-rinose, atrodytų lyg čia eko-nominis gyvenimas klesti. Bet giliau pažvelgus atsiveria kitas vaizdas ir supran-ti politikų bei ekonomistų susirūpinimą.

NATO politika, kurios re-zultate vyksta Vakarų Vo-kietijos militarizmo atgimi-mas, išperėjo tokį "velyki-nį kiaušinį", kaip hitlerinį generolą Špeidelį, kurs apsi-gyveno netoli Paryžiaus, Fontenblo rūmuose, kaip NATO sausumos kariuome-nės vadas.

— Tai didžiausia gėda Prancūzijai! — atvirai sakė ne vienas prancūzų deputa-tas, net iš dešiniųjų parti-jų, kalbėdamas apie Špeide-lį.

Toji pat NATO politika taip pririšo Prancūziją prie Amerikos karo vežimo, o e-konominė priklausomybė pa-sidarė tokia didelė, kad daugelis prancūzų politikų su liūdesiu konstatuoja Prancūziją vis labiau atsi-duriant Amerikos vasalo, satelito padėtyje.

Prancūzijos liaudies ma-sės ir nuoširdūs patriotai gerai supranta dabartinės politikos klaidatakius. Ieš-kodami išeities, jie randa, kad vienas tinkamiausių kelių yra tradicinės draugystės su Tarybų Sąjunga atnaujinimas, užmezgimas gerų santykių, gerokai pakrikusių ryšių su perein-tu ruošens įvykiais.

Susitikimai, kuriuos turė-jome Paryžiuje ir kituose Prancūzijos miestuose per dvi savaites, įtikino, kad daug draugų, nuoširdžių ir entuziastingų bičiulių turime Prancūzijoje. O pas mus draugystės jausmai prancū-zų tautai yra seni ir gilūs. Juos dar labiau pagilina revoliucinės tradicijos, ku-riomis taip turtinga Prancū-zijos istorija, ir bendrų ko-vų prisiminimas.

Kad ir trumpi pasivaikš-čiojimai ir pasivažinėjimai po Paryžių ir gana ilgas ke-

lias iki Nicos dažnai primi-nė apie tai.

Štai ir Bastilijos aikštė, kurią 1789 m. liaudis štur-mavo feodalizmo simbolių Bastilijos kalėjimą, nuo kur-ios akmens nebebaliko. Tik grindinyje atžymėtos buvu-sio kalėjimo ribos. Aikštės viduryje aukštai iškyla Lie-pos 14-sios kolona su lais-vės stovykla viršūnėje, su pamate įrašytu revoliucijos šūkiu: LIBERTE, EGALI-TE, FRATERNITE (Lais-vė, Lygybė, Brolybė).

Kaip natūrali atrodė Bas-tilijos šturmuotojų ainių draugystė su Žiemos Rūmų šturmuotojais ir jų įpėdi-niais, praratusiais ir pagili-nusiais revoliucines tradici-jas, iškėlusiais pergalingą socialistinės revoliucijos vė-liavą, įkūnijusiais didžiuo-sius žmogaus išvadavimo šū-kius! Apie tai negali negal-voti stovėdamas Bastilijos aikštėje. Gi važiuodamas Aleksandro III tiltu prisime-ni, kad toji pat reakcinė bur-žuazija, kuri šiandien truk-do natūralios Prancūzijos-Tarybų Sąjungos draugys-tės santykių išvystymą, la-bai gerai draugavo su cariz-mu. Ne stebėtina, kad šian-dien tie patys, kurie 1939 metais atmetė Tarybų Są-jungos pagalbos pasiūlymą Hitlerio agresijai atremti, dabar lankstosi prieš hitleri-nį generolą Špeidelį, užmirš-ta ryškias istorijos pamokas.

Apie revoliucinius įvykius kalba Santarvės aikštė (Place de la Concorde), ku-rios centre stovi 1936 me-tais atvežtasis egiptietiškas vietoj nuverstos Liudviko obeliskas. Revoliucijos metu XV statulos aikštės centre buvo pastatyta giljotina. Čia krito karaliaus Liudvi-ko XVI, Marijos Antuane-tos, Orleano hercogo ir apie 6,000 kitų galvų. Kontrevo-liucijai laimėjus čia žuvo Ro-bespjeras ir daug kitų re-voliucijos veikėjų. Aikštės pakraščiais stovinčios mo-numentinės moterų figūros vaizduoja svarbiausias Pran-cūzijos datas. Aikštė atsi-duria į Burbonų rūmus, ku-riuose nuo 1795 m. posė-džiauja Prancūzijos parla-mentas, dabar vadinamas Liaudies Susirinkimu.

Paryžiuje kiekviena aikš-tė, kiekviena gatvė kalba istorijos kalba. Vaikščioji po tą miestą ir lyg sklaidai gyvus istorijos puslapius, susijusius su įvairiausiais laikotarpiais. Štai Panteo-nas, kuriame yra kirstai žymių Prancūzijos žmonių — Voltero, Russo, Viktoro Hugo, Emilio Zolia, Žano Žoreso ir k.

Paryžiaus Komunos metu viršum Panteono buvo iškė-lta Komunos raudonoji vėlia-va. O štai Paryžiaus rotušė, kur 1871 m. kovo 2 d. buvo paskelbta Paryžiaus

Komuna. Trumpas buvo Paryžiaus Komunos amžius nuo to paskelbimo ligi mū-šių Pjer Lašez kapinėse, kur buvo sušaudyti pasku-tinieji komunarai. Apie 100,000 žmonių žuvo nuo burž-uazijos samdinių rankų per mūšius ir masinius sušaudy-mus. Tačiau Paryžiaus Ko-munos žygis liks visada gy-vas istorijoje, kaip pir-mas proletariato bandymas "šturmuoti dangų", kaip sakė K. Marksas.

Keldamiesi į Monmartrą, kur yra aukščiausia Pary-žiaus vietovė, matėme griez-dišką bažnyčios pastatą. Pa-sirodo, tai esanti Sacre Co-ure (šv. Širdies) bažnyčia, kurią beširdė reakcinė bur-žuazija pastatė Paryžiaus Komunos nugalėjimui atžy-mėti. Mat iš Monmartro, kur daugiausiai gyveno darbi-ninkai ir amatininkai, prasi-dėjo proletarų sukilimas, kurs vėliau išaugo į Pary-žiaus Komuną. Su laiku Monmartro gyventojų socia-linis sąstatas pasikeitė ir ten apsigyveno daug valdininkų, inteligentų, literatų ir daili-ninkų — deklasutos bohe-mos atstovai. Dabar aplink tą tuščią, kaip ir dauguma, bažnyčią spiečiasi daug nak-tinių restoranų ir gana žem-os rūšies kabare, kur daž-niausiai šoka manufaktūra mažai pridengtos šokėjos. Būdinga Monmartro įžymy-bė, tai daugybė dailės krau-tuvių, kur parduodami te-nykščių dailininkų paveiks-lai.

Kas gi pirmą kartą bū-damas Paryžiuje nepasi-stengs aplankyti nors va-landėlei žinomiausias ir po-puliariausias vietas, kaip Notre Dame, Triumfo Arką, Invalidų Namus su Napole-onu mauzoliežiumi, Eifelio bokštą, Balonės mišką ir kitas įžymybes? Žinoma, taip ir, mes padarėme. Gar-sųji Luvro muziejų su jo didžiausiais meno turtais apžiūrėti — per trumpas laikas. Bet vis dėlto ir ten teko pabūvoti, Miloso Vene-rą pamatyti, nuostabią Leonardo da Vinči Mona Li-zą (Džiokonda) pasigrožėti ir į eilę kitų garsių meno kūrinių žvilgtelėti. Pasise-kė būti ir Didžiosios Operos rūmuose.

Vieną geriausių įspūdžių įgijome aplankę keletą žino-mosios "Reno" automobilių gamyklos cechų Fline, neto-li Paryžiaus. "Reno" įmonės buvo nacionalizuotos tuoj po antrojo pasaulinio karo, kai Prancūzijos vyriausybės sudėtyje buvo komunistai. Buvęs įmonių savininkas Reno (Renault) buvo apkal-tintas ir nuteistas už eko-nominį bendradarbiavimą su hitlerininkais, o jo įmonės perimtos valstybės žinion.

Dabar "Reno" įmonės yra didžiausios Prancūzijos au-tomobilių gamyboje. Visuo-

se įmon-
viso apie
Kasdien.
300 ma-
"Fregate"
Daug jų
Fline
nišką me-
mašinos
mos išle-
le konve-
lės maši-
ninkai v-
nors de-
žiūrėjom-
štampan-
sais. Ča-
dėl šva-
darbo a-
Darbi-
nėse g-
riau ap-
tinėse,
premijs-
jų įmon-
kurs už-
lygas, y-
kų org-
mas. U-
gerai o-
ir daug-
partijos
"Ren-
atstova-
tenkinis
darytai
monės
rybų "S-
Pary-
važiuo-
tinės Sa-
coje. Ty-
cūzijos
(senato-
jos —
lament-
pat Na-
mo nar-
kėjų
tarybin-
turėjon-
susirin-
susipaž-
cūzijos
senato-
Butemi-
mengo-
draugi-
rolas
Šmitel-
Per-
bėje s-
niausiu
tautini-
mo ve-
šenu, e-
Jis ja-
vauja-
kuri n-
tada į-
sociali-
įsikūru-
nistų į-
nas jo-
ir vad-
Kai-
su mū-
buves-
ras m-
ras, k-
rybų š-
Iš į-
delega-
kur pa-
seklau-
draug-
Be to,
Pranci-

se įmonių skyriuose dirba viso apie 57,000 darbininkų. Kasdien išleidžiama po 1-300 mašinų "Dauphine", "Fregate" ir kitokių markių. Daug jų eina į užsienį.

Fline apžiūrėjome milžinišką montavimo cechą, kur mašinos galutinai paruošiamos išleidimui. Įgiausia eile konvejerių juda naujutėlės mašinos, pakeliui darbininkai vikriai pridėda kokią nors detalę. Kitame ceche žiūrėjome karoserijų dalių šampavimą dideliais presais. Cechuose ir kieme didelė švara, gerai pastatyta darbo apsauga.

Darbininkai "Reno" įmonėse geriau uždirba ir geriau aprūpinti, negu privačiuose, gauna atostogas, premijas. Jie supranta, kad jų įmonių nacionalizavimas, kurs užtikrino geresnes sąlygas, yra žymus darbininkų organizuotumo laimėjimas. Užtat čia darbininkai gerai organizuoti, pažangūs ir daugelis jų — komunistų partijos nariai ar pritarėjai.

"Reno" administracijos atstovai išreiškė pasitenkinimą tuo, kad dėka sudarytai prekybos sutarčiai įmonės gavo užsakymų iš Tarybų Sąjungos.

Paryžiuje buvome tik pravažiudami į Tarpparlamentinės Sąjungos posėdžius Niocoje. Tačiau visa eilė Prancūzijos Respublikos Tarybos (senato) narių iš Prancūzijos — Tarybų Sąjungos parlamentinės grupės, o taip pat Nacionalinio Susirinkimo narių bei visuomenės veikėjų panorėjo susitikti su tarybiniais deputatais. Tad turėjome progos per įvairius susirinkimus pasimatyti ir susipažinti su visa eile Prancūzijos veikėjų. Tai buvo senatoriai — Debiu, Bridel, Butemi, Rude, L'Amon, Armengo, Prancūzijos—TSRS draugijos pirmininkas generalas Peti, buv. ministras Smitleinas ir kt.

Per priėmimą Pasiuntinybėje susipažinome su seniausiu Prancūzijos ir tarptautinio darbininkų judėjimo veteranu Marseliu Kašenu, einančiu 88-sius metus. Jis jau nuo 1891 m. dalyvauja Darbininkų partijoje, kuri nuo 1905 m. susiliejo su tada įsteigta Prancūzijos socialistų partija, o 1920 m. įsikūrus Prancūzijos komunistų partijai, jis buvo vienas jos aktyviausių kūrėjų ir vadovų.

Kaipo senas pažįstamas su mūsų deputatais susitiko buvęs Prancūzijos premjeras ministras Edgaras Foras, kurs pernai lankėsi Tarybų Sąjungoje.

Iš Paryžiaus dalis mūsų delegacijos nuvyko į Lioną, kur padėjo vainiką ant nuoseklaus Tarybų Sąjungos draugo Eduardo Erio kapo. Be to, įvyko susitikimai su Prancūzijos Tarybų Są-

jungos draugijos vietos skyriaus nariais.

Man su kita grupe teko kelionė į Marselį. Važiavome automobiliu apie 800 kilometrų, taigi per didelę Prancūzijos dalį. Visur kelius radome asfaltuotus, tačiau nėra tokių autostradų, kaip Vokietijoje. Pientai ne taip platūs, tačiau važiujama labai greitai. Jau važiujant į "Reno" įmonę teko nustebti, kad šoferis vis didimo greitį ir pasiekė 140 kilometrų per valandą. Jis sakė, kad važiujama ir dar greičiau. Čia pat jis dar pridėjo gazo ir greičumo rodiklis pakilo ligi 150 klm.

Kelionėje į Marselį turėjome skubėti, nes išvažiavome apie 5 val. ryto, o jau 6 val. vakaro buvo numatyta būti Marsely. Kadangi pakely teko nekartą sustoti, tad vidutinis greitis turėjo būti apie 100 klm. Taigi, dažniausiai važiavome 120 klm. greičiu ir daugiau.

Tokiu greičiu važiujant ne labai smagu buvo girdėti pasakojimus, ir laikraščių įspėjimus, kad pernai per velykas Prancūzijoje automobilių katastrofose žuvę apie 130 žmonių, o sužeista buvo apie 1,900 žmonių. Tas skaitlines primindami laikraščiai ragino būti atsargiems. O kaip tik mūsų kelionė išėjo velykų dienomis. Dabar jau galima pasakyti, kad buvo šurpių momentų, bet, kaip matome, viskas išėjo laimingai.

Vienas artimiausių punktų pakely iš Paryžiaus buvo Fontenblo, kur buvusiuose karaliaus rūmuose dabar įsikūrė Špeidelis. Nei tų rūmų, nei Špeidelio neteko matyti, bet užtat teko patirti ką jaučia prancūzų liaudis to Hitlerio generolo atžvilgiu. "NON A SPEIDEL"! ("Šalin Špeidelį!"). Tokie užrašai margavo daugely vietų ties Fontenblo ir daug kitur visu ilgoju keliu per Prancūziją.

Sunku čia išvardinti visus didesnius ir mažesnius miestus, miestelius ir kaimus, kuriuos teko pravažiuoti. Bet galiu atžymėti bendrą reiškinį — jie visi švarūs, namai visur mūriniai. Pakeliui daug restoranų ir užkandinių. Visur daug įvairių reklamų, o taip pat patarimų, kurie ypač taikomi šoferiams, raginant juos būti atsargius, o taip pat įspėjant nuo išgėrimo. Tokių užrašų daug ir dažniausiai jie ne šabloniški, bet originalūs ir su humoru. Pavyzdžiui, vienas patarimas skelbia: "Tavo motoras blavivus, būk ir tu toks prie vairo!"

Važiudamas per eilę Prancūzijos departamentų, tik dabar pastebėjau, kad dauguma jų pavadinta upių vardais. Pavyzdžiui, pravažiavome Senos ir Uazos departamentą, paskui Senos ir

Marnos, toliau Jonos, Sonos ir Luaros, Ronos, Dromo departamentus. Ir vis tai ypių, arba net dviejų upių vardai kartu. Bet pasitaiško ir kalnų vardai, pav. Rytinių Pirėnų, Pajūrio Alpių departamentai.

Pientas eina per Lieną, tačiau ne per vidurį miesto, bet jo pakraštį. Pervaziujame Ronos upės tiltą ir paskui dažnai susitinkame su aukštais tos upės krantais. Vienoj vietoj ant aukšto Ronos kranto matom užrašus "Šalin Špeidelį!", "Tai-ka Alžyriui!", "Išvaduoti Soyetą ir Klodą Marti!". Tos dvi pavardės kalba apie du prancūzų jaunuolius, kurie atsisakė stoti į kariuomenę, protestuojant prieš Špeidelio paskyrimą.

Juo toliau važiujame į pietus, juo labiau panašu į visiška vasarą. Jau ties Paryžiumi javai didoki, o čia jau visi aukšti. Daug kur matyti vinuogienojai. Mėgsta prancūzai vyną gerti, bet jie ir geri meistrai vynuoges auginti bei vyną gaminti. Apie tai įsitikinome ne tik Paryžiuje, bet ir mažame turistiniame restorane ly, kur sustojome papietauti.

Dar vienas sustojimas Montelimaro mieste, paskui Oranžo mieste matome romėnų pastatų ir tiltų liekanas, važiujame toliau Avinjono miestu. To miesto vardas pagarsėjo istorijoje kaip kurį laiką buvusį popiežių sostinę. Po ilgos kovos Prancūzijos karalius Pilypas IV paėmė nelaisvėn popiežių Bonifacą VIII ir išrinkdino savo kandidatą, kurs Klimento V vardu pasidarė popiežium ir nuo 1309 m. perkėlė savo sostinę iš Romos į Avinjoną. Toji "popiežių nelaisvė" tęsėsi ligi 1377 m., kada popiežius vėl išsikėlė į Romą. Bet ir vėliau ėjo dideli ginčai tarp popiežių, nes jų atsirado du — vienas Romoj, o kitas Avinjone ir vienas kitą prakeikė, o paskui atsirado dar trečias popiežius, kurs abu pirmuosius stengėsi pašalinti ir prakeikėti.

Tos viduramžiškos popiežių peštynės išgarsino Avinjoną, kuriame tebėra senieji popiežių rūmai ir daug istorinių bei meno paminklų. (Bus daugiau)

Atvyko Aplankyti Gimtąjį Kraštą

Į VI Pasaulinį jaunimo ir studentų festivalį Maskvoje atvyko dešimtys tūkstančių jaunuolių ir merginų iš visų pasaulio žemynų. Kartu su jais į šią džiaugsmo ir jaunatvės šventę atvažiavo ir lietuvių išeivių Pietų Amerikoje jaunimo atstovai — Albinas Vaikšnoras, Vaitiekus riuš metus.

Poškus iš Brazilijos sostinės San Paulo ir Antanas Sausys iš Urugvajaus, Montevideo miesto. Vakar jie lėktuvu iš Maskvos atskrido aplankyti seniai palikto gimtojo krašto, Vilniaus aerouoste svečius su gėlėmis sutiko tautiniais rūbais pasipuošusios jaunuolės, gausus pažįstamų ir vilniečių būrys. Atvykę jaunuoliai Lieetuvoje viešės apie dvi savaites. Mūsų korespondentas kreipėsi į atvykusius, prašydamas atsakyti į keletą klausimų.

Kas Jums labiausiai patiko festivalyje?

V. Poškus. Į šį klausimą galima atsakyti vienu žodžiu — viskas. Mus labai nudžiugino šiltas ir nuoširdus priėmimas Maskvoje. Miestas gražiai papuoštas, žmonės linksmi. Iš tikrųjų ten galima buvo gerai pasilinksinti ir daug ko pasimokyti. Nepaprastai susijaudinome, išgirdę lietuviškus koncertus. Jie tiek geri, kad kai kam iš mūsų net išspaudė džiaugsmo ašaras.

A. Vaikšnoras. Dėl laiko stokos mes negalėjome pamatyti Lietuvos sportininkų pasirodymų. Tačiau kai apie juos išgirdome per spaudą, labai apsidžiaugėme savo

tautiečių laimėjimais.

Ką pageidaujate aplankyti Lietuvoje?

V. Poškus. Pirmiausia norėtusi susipažinti su žymiausiais Lietuvos miestais, gyvenimu kaimuose. Aš mechanikas, todėl įdomu būtų aplankyti įmonėse. Svajoju aplankyti gimtąsias vietas netoli Varėnos. Jas palikau, turėdamas aštuone-

Kokiu būdu atvykote į festivalį?

A. Vaikšnoras. Atvažiavau į jaunimo šventę lietuvių kolonijos Brazilijoje surinktomis aukomis. O dabar atvykome pamatyti tėviškę. Mat, Brazilijoje nėra lietuviško demokratiško laikraščio, o lietuviai trokšta naujųjų iš paliktos tėviškės. Šias naujienas ir turėsime atvežti mes.

PETERBOROUGH, Ont. — Čia sudegė majoro John Dewarto malūnas. Nuostoliai siekia \$200,000. Gaisrininkai linkę manyti, kad kas nors padegė.

John Dewart buvo vyriausias liudininkas tyrinėjime Peterborough policijos ryšių su raketiniais ir butlergeriais. Gaisrininkai sako, kad galėjo būti keršto darbas.

Lietuviška Valgykla
UNION CAFE
387 SHERMAN AVE. N. HAMILTON, ONT.
Šviežias Maistas. Ceras Pasirinkimas Įvairių Lietuviškų Valgių. Turime Kambarių Apsistojimui.
Savininkas Ch. Pampalas
Telefonas: LI. 46917

Norėdami pirkti geriausius baldus ar elektrines reikmenas, matykit Bill Paulauską pas
Blustein's Furniture
531 Queen St. W. Toronto

Petro Bepirščio Bičių
Šviežias Medus
Galima gauti pasipirkti Toronte:
A. A. Kuktų krautuvėje, 847 College St.
ir
Lietuvių Salėje, 160 Clarendon St.

Laidotuvių Reikale Kreipkitės Pas
Bates & Dodds
FUNERAL SERVICE LIMITED
A. E. RAPER, Managing Director
931 QUEEN ST. W. — Toronto — EMpire 3-0681

Pranešimai

Toronto, Ont.

Susirinkimas

Sūnų ir Dukterų Draugijos pirmos kuopos narių mėnesinis susirinkimas įvyks antradienį, rugsėjo 3 dieną, 7.30 val. vakaro, 160 Claremont St.

Maloniai kviečiame visus narius ir nares dalyvauti ir imti dalyvumą svarstant draugijos reikalus. Taipgi užsimokėti duokles, kurių atsilikusios.

Nepamirškite, kad šiame susirinkime bus kalbama ir apie salės užbaigimo reikalus ir salės atidarymą rugsėjo 21 dieną. Bus galima gauti tikietus dėl atidarymo salės baliaus.

P. Pajuodis
Kuopos sekretorius

Pranešimas

TORONTO. — Sūnų ir Dukterų Kanados Lietuvių Savitarpinės Pašalpos Draugijos pirmos kuopos salės didinimo darbas eina sparčiai, bet dar daug darbo reikės atlikti. Nežiūrint to, mes tikimės, kad su jūsų pagalba bus galima ruošti prie atidarymo atnaujintos salės rugsėjo (September) 21 dieną. Bet pirm to mum reikia geros talkos. Kas galite padirbėti, ateikite padirbėti, o kas galite padėti su paskola, prašome įteikti savo paskolą. Dabar labai reikalinga talka ir pinigai.

Paskutiniu laiku pridavė paskolas Mr. ir Mrs. G. Palaičiai \$200.00 (sako, salės atidarymas turi įvykti rugsėjo 21). Po \$100.00 įteikė: S. Tyla, S. Stankevič, N. Jarras, Ch. Pempė ir P. Astyla (Hamilton).

Kaip matote, mūs salės įrengimo darbą remia su paskolomis ne tik torontiečiai, bet ir kitų vietų draugai. Salės komisija taria širdin-

giausiai ačiū visiems, kurie prisidėjote su paskola, ir prašo dar prisidėti su paskola, kas išgalite, ar su darbu, kad galėtume laiku užbaigti.

J. Kevėža
Salės Komisij. Pirm.

Ligoniai

Turėjo Operacijas

Pranas Jančys ir Antanas Melašius turėjo operacijas. Dabar sveiksta gydytojų priežiūroje.

Kiek anksčiau Henry Jakavičius buvo susižeidęs koją, dėl ko nekūrį laiką negalėjo dirbti.

O draugė Sinkūnienė nesijaučia gerai ir yra daktaro priežiūroje.

Rep.

Aplankius F. Paliliūną

TORONTO. — Pereitą sekmaadienį teko aplankyti timmiesietį drg. F. Paliliūną ir nuo jo paties sužinoti, kad prieš dvi savaites jam buvo padaryta nemaža operacija.

Dabar ligonis jaučiasi neblogai, tačiau jam teks gydytis ilgesnį laiką. Ligonis randasi Orhopaedic ligoninėje, 43 Wellesley St., Toronto.

Nuo savęs linkiu jam greitai pasveikti.

F. G.

Kas Bus Padaryta Lietuvių Salėje

TORONTO. — Jau buvo rašyta, ne sykį, kad Sūnų ir Dukterų Draugijos pirmos kuopos salė 160 Claremont St. yra didinama, bet kas iš tikrųjų bus atlikta, konkrečiai nebuvo pasakyta. Tikiu bus įdomu žinoti, kas bus padaryta ir kaip ji atrodys.

Salė padidinama prailginant ją. Ji bus dabar beveik trečdaliu didesnė. Senosios

salės lubos buvo labai aukštos ir atrodė, kaip kokio klojimo. Dabar lubos bus žemiau. Visos sienos perbudavotos, išlinkuotos. Dedamos naujos grindys. Steidžius šone išimamas. Daromas naujas įėjimas per vidurį. Virtuvė bus didesnė ir kitoj pusėj salės.

Po priestatu, apačioje, bus kita salė ir netaip maža. Ji taipgi bus gražiai įruošta.

Be to, bus eilė kitų pagerinimų.

Vienu žodžiu, dabar salė bus ne tik daug didesnė, bet ir labai graži. Dabar nebereiks ieškoti svetainės didesniems parengiamms. Bus labai patogi įvairiems baliams, vestuvėms, nes virtuvė bus didelė, šviesi, du pečiai (buvo tik vienas), su gera ventiliacija.

Svetainės statybai vadovauja J. Mileris ir J. Morakis. Reikia pasakyti, kad jie tikrai gerai sutvarkė visą darbą ir padarys tikrai gražią svetainę.

Narys

Akių ir Akių Specialistas
J. E. Merritt & Son
Optometristai - Optikai
Valandos: 9-12 ir 1-6
Treč. po piet uždaryta
Antradi., Ketv. ir Penkt. vakarais pagal susitarimą.
Tel. LE. 5-6400
1149 Dundas St. W.
Toronto, Ont.

M. W. Kellermann
ADVOKATAS
12 Richmond St. E.
Ofiso tel. EM. 6-9591
Res. — MO. 1232
Toronto

FRANK VASS, B.A.
Advokatas - Notaras
Suite 403 455 Spadina
Ofiso tel. WA. 2-6111
Residenc. — MI. 9352
Toronto

J. LUNSKY
AKIŲ SPECIALISTAS
Egzaminuoja akis, ištiria akių nervus, nuo kurių pa-eina nervuotumas ir galvos skaudėjimas. Pritaiko akiniu.
470 College W., Toronto
Tel.: WA. 1-3924

Padėkos Žodis

Sunku surasti tinkamus žodžius padėkai toms mūsų draugams ir draugams už surengimą mums tokio puikaus išleistuvių pokilio ir įteiktas mums tokias gražias dovanas, kurios mums pasiliks kaip atmintis per daugelį metų.

Tad priimkit nuo mūsų nors šį paprastą širdingiausį ačiū, kaip rengėjos, rengėjai, taip ir visi svečiai.

St. An ir N. Bagusevičiai

SMERKIA BELL TELEF. UZMOJĖ

TORONTO. — CCF provincinė taryba pasmerkė Bell Telephone Co. užsimojimą pakelti mokestį telefono ononentams. Ji sako, kad tai Amerikos kontroliuojamo monopolio suokalbis ap-lupti Kanados visuomenę.

CCF manymu, telefono kompanija turėtų būti nacionalizuota ir valdoma visuomenės.

Palaikykite Tuos Biznierių, Kurie Skelbiai LIAUDIES BALSĖ

Kur Praleisti Savo Atostogas?

Prieinamiausia ir patogiausia vieta, tai prie Simcoe ežero. Šiltas vanduo maudynėms, daugybė įvairių žuvų, prielankus patarnavimas.

Platesnėms žinioms kreipkitės šiuo adresu: **J. Linarta, 92 Burndale Ave., Willowdale, Toronto, Tel.: BA. 5-5278**

Toronte ir Priemiesčiuose
TELEVIZIJOS IR RADIO TAISYMO
Reikaluose Sąžiningai Patarnauja Lietuvis
Bill Waicus
148 Maple Leaf Dr. - Weston - CH. 4-7139

Lietuvių Apšildymo Firma
Rose Heating -- Tinsmith Co.
844 Broadview Ave. HO. 6-1623
Krautuvė: 723 Gerrard E.
Didelis pasirinkimas krosnių: gazo - alyvos - anglių - stokerių. Conversion burners.
Vandens tankai - gazo ir elektros. Namų Vėsintuvai
Vartotų radiatorių, vonių ir šildytuvų, kurenamų gazais, alyva ar profan gazu, tinkamų dėl gyvenamų namų ar vasarnamių.
Savininkai ZALECKIAI

LIETUVIS PLUMBERIS
(J. Lisauskas)
Įrengiam Aliejinį Apšildymą
Atliekam Kitus Plumberio Darbus
Darbas Garantuotas — Prieinama Kaina
148 WESTMINSTER AVE. Tel. LE. 2-5191
Toronto

Automobilių Radiatorių Reikalais
Prašome Kreiptis
Intersection Radiator Service
8 OLD WESTON RO. - Toronto - RO. 6-1509
Taisome, valome ir patikriname visokių automobilių radiatorius
Savininkai A. A. Guzauskai

Visokių Pieno Produktų Krautuvė
Modern Dairy
847 COLLEGE ST. — TORONTO
Telef.: LE. 6-1429
Taipgi didelis pasirinkimas visokių sausainių, maisto produktų.
Savininkai: A. A. Kukta

Advokatas - Notaras
WILLIAM PALAMAR
Suite 133
17 QUEEN ST. E. TORONTO
Office, EM. 2-1941 - Telefonas - Res. EM. 6-1743